

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XI. — ŠTEV. 193
FEBRUAR 1944

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XI. — NUM. 193
FEBRERO 1944

He aquí un panorama de la progresista provincia de San Juan, tan hermosa antes, hoy en todos los labios como símbolo de la desolación, de la miseria humana y de la impotencia del hombre ante su Creador.

No hemos de ocuparnos en la parte material del asunto, pues los relatos trágicos que leemos, los pedidos que se nos dirigen, las angustias que con los perjudicados con un corazón generoso sufrimos, todo nos tiene convencido de cumplir en la forma más eficiente con los necesitados, contribuyendo con el máximo posible. ¡Que nadie quede sordo a los gemidos de las víctimas de la mayor catástrofe sísmica que conoce la historia argentina!

Sobre las ruinas de una hermosa ciudad debemos también sacar una lección provechosa: de la caducidad de todo lo que es de este mundo. Ayer dueño de una magnífica casa, de una rica fábrica... hoy pobre entre los pobres. — Ayer desafiando a todas las enfermedades con su robusta salud, hoy un cadáver destrozado. — Ayer quizás novia llena de vigor, belleza y vanidad, atrayendo todas las miradas, hoy una masa de podredumbre que debe ser quemada porque está infectando el aire... — Ayer todavía con las ganas de burlarse del alma y de Dios, pisoteando su doctrina y sus leyes — hoy, cuándo menos lo esperaba, tuvo que entrevistarse con su Dueño, para ser condenado del Juez al cual no quiso servir como a su Padre....

Para quitar las vendas a los que no quieren ver las postrimerías del hombre, para recordarnos en nuestro eterno destino, para llamarnos a la penitencia; para hacernos despegar de las cosas perecederas que amamos con ceguera, para hacernos debidamente agradecer el enorme beneficio que gozamos en la tranquilidad del único país del mundo, mandó Dios esta catástrofe... Hay que serenarse y emprender la hora buena, para que Dios no quede obligado a visitar el país con otros horrores que bien tiene en su poder....

Okolica mesta San Juan je bogata in prekrasna. Tamkaj uspeva najboljšo vino in tudi oljka, breskve in drugo sadje. Prov. San Juan ima 200.000 prebivalcev. Mesto je imelo 80.000 ljudi.

SIBE POTRESA — RESI NAS O GOSPOD!

15. januarja ob 21. uri se je stresla zemlja in v 40 sekundah je spremenil potres v razvaline cvetoče mesto San Juan. Tretjič že je doživel mesto strahoto potresa v teku 80 let.

Vsa zgodovina južne Amerike ne ve o potresu, ki bi zahteval toliko človeških življenj kot ta. Saj je našlo smrt v potresu 5000 oseb, 15.000 jih je bilo ranjenih. Težave pri izkopavanju trupel so bile tolike, da so mrtvece morali sežigati. Materijalna škoda je ocenjena na 400 milijonov pesov. Razdejanje je toliko, da so vse prebivalstvo, ki je preostalo, morali odseliti v sosedne kraje ali pa žive pod šotori, ki jih je dalo vojaštvo.

Pod vodstvom vlade se vrše sedaj zbirke v pomoč prizadetim in je narod dokazal veliko plemenitost. Zares so neverjetne vsote, katere so naklonile v pomoč razne organizacije in posamezniki. Občudovanja vredna je nesebičnost stoterih zdravnikov in zdravniškega osebja, ki je pohitelo na kraj nesreče, da lajša bedo prizadetih. Dolge procesije tovornih avtov in vlakov hite iz vseh krajev, ter peljejo nesrečnim živila, obleko, zdravila in vse potrebno za prvo pomoč.

Opozarjamo tudi naše rojake, da naj vsak velikodušno dokaže svoje sočutje in doprinese, kar more, da bo vreden tudi on pomoči, kadar je bo potreben. Imamo tamkaj doma naše stiskane, gladne, premražene in umirajoče. Njim ne moremo pomagati, zato pa naj se obrne naša ljubezen do teh, Bog pa bo našel koga, kateri bo pomagal našim tam doma.

Ta bridka nesreča pa naj nam služi v to, da se bomo zavedeli kako majhen je človek. Dokler nas Bog obsipa z dobrotami, se mu premnogi roga in mu niti na mar ne pride, da bi hvaležno predenj pokleknil. Le samemu sebi pripisuje uspeh svojega dela. Se manj pa se spomni človek, da bi Bogu služil z zvestim spolnjevanjem krščanskih dolžnosti. Šele tedaj, kadar človek v svoji nemoči spozna, da je slabič, da ne zmore nič naproti silam, katere ima samo Bog v oblasti, šele tedaj kadar Bog človeka trdo prime, se zavé, kaj je, in kaj je Bogu dolžan.

Vojna, ki tepe narode, ki duši in mori naše drage; beda in pomanjkanje, ki mori ves svet; grozota potresa, ki se je izvršil pred našimi očmi, naj bi odprli oči zasleplencem in jim dali razumeti najglobljo resnico in modrost vseh modrosti: "Pravno in ničevo je vse, razen Boga ljubiti in Njemu služiti".

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48-3361 (48-0095)

Kliči od 11-13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava:

Paz Soldán 4924

Telefón 59-6413

CERKVENI VESTNIK

30. JAN.: Maša v Estanciji San Juan za stariše Kragelj.

MOLITVE istotam.

6. FEBR. bo maša v Rosariju. Od 2-5 febr. bo maša v kapeli pri sestrah (Córdoba 1646).

13-16 FEBR. v Córdobi. Maša med 8-9 uro v cerkvi La Merced in prilika za spoved.

20. FEBR.: Maša na Paternalu za Oigo Makuc in Roz. Ušaj.

Ob 12 uri pri sv. Rozi za Ivan Andrijašič.

MOLITVE na Avellanedi.

27. FEBR.: Maša na Avellanedi za štefana Dončec. Z žalostinko.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Lojze Terčič.

MOLITVE na Paternalu.

5. MARCA: Maša na Paternalu za Anton Čebtron.

Ob 12 uri pri sv. Rozi za Terzijo Pahor.

MOLITVE na Paternalu.

KRŠČENI so bili **MARIJA VIKTORIJA KJUDER** na Saavedri, **ŠTEFAN MATUŠ** na Avellanedi ter **IVAN KARL LISJAK** pri sv. Rozi.

POROČILA STA SE: Srečko Ferfolja in Pepca Špacapan.

IZLET V EST. SAN JUAN

se vrši 30. januarja cel dan. Bodite točni. Na Paternalu odhod ob 8 uri. Od sv. Roze (Pasco 431) ob 8.30. Iz Avellanede ob 8.45 uri.

Kdor se je zakasnil, more še vprašati po telefonu, če je še kak listek na razpologo (59-6413 in 48-3361).

Menda ni treba povdarjati, da je treba paziti na obnašanje, tako na potu, kakor na estanciji, da ne bo dobil kdo o nas slabe sodbje.

Estancija San Juan je nekaj izrednega in bo vsakemu žal, če zanemari lepo priliko, da pride spet enkrat ven v prosto naravo.

PUST IN POST.

PEPELNIČNA SREDA 23. FEBR. Ta dan je strogi post. **STROGI POST** (od mesa in pritrgranje v jedi) je nato vse petke 40 dnevnega posta.

SAMO POST (pritrgranje v jedi) je pa vse srede v postu.

IZ UPRAVE

Spet smo dobili novo podražitev tiska. Ker računamo na uvidevnost naročnikov, kateri gotovo znate ceniti naše delo, zato ne bomo povišali naročnine, pač pa ponavljamo uprava prošnjo, da prispevajte prostovoljno za tiskovni sklad.

Ta meesc so prispevali Berden š. 1.—, Berden L. 1.—, Filo š. 1.—, Klun 3.—, Bedek M. 3.—, Rijavec K. 2.—, Rožič 3.—, Cesar 1.—, Cotič K. 1.—, Strle L. 1.—, Tuta K. 1.—, Marušič A. 1.—, Ravbar M. 1.—, Pirih M. 1.—, Bojnec F. 1.—, Jug A. 2.—, Špacapan P. 1.—, Kovačič A. 1.—, Kirn F. 2.—, Bartol F. 3.—

ROJAKOM NA SEVERU

V dneih od 1-19 febr. grem zopet na pot, da obiščem rojake v Rosariju, Córdobi in dalje.

V **ROSARIJU** bom imel mašo pri sestrah od 2-5 febr. ob 8 uri in bo taja prilika za spoved.

V nedeljo 6. febr. pa se vrši sveta maša s primerno slovesnostjo in ste povabljeni vsi rojaki, da se vdeležite sv. maše za rajne doma, za blagor domovine in za mir. Kraj in uro pozvedite v Rosariju. Vprašajte na konzulat v San Lorenzo 937.

CORDOBA. Od 12 do 16 febr. se bom mudil v Córdobi. Maša bo med 8 in 9 uro v cerkvi La Merced. Tam bo tudi prilika za spoved. Tudi v nedeljo 13. februarja bom v Córdobi. Dogovorite se rojaki, če bi bilo mogoče napraviti mašo s kako slovesnostjo. Prosim, da mi sporočite o tem!

Ob tej priliki boste imeli priliko, da poravnate rojaki naročnino za D. Ž. Kdor bi imel kako naročilo ali nasvet naj mi sporoči na naslov: Janez Hladnik, Pasco 431.

AVELLANEDA — SLOVENSKA KRAJINA

Res lepe božične praznike smo mi imeli na Avellanedi. Prav lepo je bila obiskana kapelica. Naše lepo petje je kar ganilo človeka globoko v srce in smo se spomnili na naše domače kraje. Obhajilna miza je tudi bila lepo obiskana. Tako, predragi rojaki Slovenske krajine, le radi prihajajmo k našoj službi božjoj ker le tukaj dobimo krepčilo za svojo dušo. Upam, da bodo letos našo kapelico v še večjem številu obiskavali vsi rojaki Slovenci.

9. jan. smo imeli mašo za č. g. Kastelica Vinkota, ki so se njegovi vaščani tukaj skupaj zbrali in so plačali eno mašo. Žalostinko so zapeli avežanedski pevin in v pevke. Cerkvica je bila lepo obiskana. So prišli k maši od daleč Jože in Tone Glavič ter Globokar, vaščani rajnega. Pevcem se lepo zahvalijo. Pevci pa se zahvalijo njim za obisk in vsi na Avellanedi povabimo rojake, da še radi pridite na Avellanedo med rojake Slovenske Krajine, ki se vam je dopadlo ko ste prišli to pot med nas.

Naj bo naše skupdržanje v veselje in nam na dušno korist. Franc Bojnec

OPOMIN

smo priložili zastalim naročnikom. Prosimo tiste, kateri najdete ta opomin, da se spomnite na dolg, katerega imate z nami in pošljite čim prej, kar dolguje te in šekaj zraven priložite za sklad. Če bi kdo bil opozorjen pomotoma, naj tega ne vzame za zlo, temveč naj pojasni zadevo.

Pridobite kakega novega naročnika!

IZ UREDNIŠTVA

Sem pa tja čujemo kako kritiko radi pisanja o dogodkih doma. Prav brez potrebe se vznemirjajo tisti, kateri se! Nihče, ki stvari prevdarno gelda, se ne more vznemirjati nad tem, če vršimo našo dolžnost, katera je da povemo, kaj se godi doma. Bridko je, če se gode stvari, katere niso nam niti v čast niti v prid nesrečni domovini! Vsak naš človek ima pa pravico, da zve kaj se godi.

Prav gotovo pa noče D. Ž. sejati sovražstva in zato je v uredniškem predaju ostalo marsikaj, kar bi služilo le nepotrebnemu vznemirjanju, ker upamo, da so tista poročila netočna in pisana že z gotovim namenom.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Dirección: Pasco 431,

U. T. 48-3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59-6413

Suscripción anual \$ 2.—.

EL MOMENTO ACTUAL

El suelo yugoslavo siempre sigue siendo escenario de guerra. Las acciones más cruentas tienen lugar en Bosnia y en las islas adriáticas donde se están haciendo preparativos para la invasión aliada.

En Eslovenia los invasores tampoco tienen dominado al pueblo. Lo que no se conoce bien es la relación entre los guerrilleros y los partisanos, pero hay indicios, de que bajo la presión de parte de los anglo-norteamericanos y de los rusos se está trabajando la cooperación de ambos grupos que ha de ser la condición básica de la invasión. Con tal motivo se realizó una entrevista entre el rey yugoslavo Pedro II y los apoderados de Mihajlovich y de Tito.

Se hizo pública una declaración de Mihailovich que expone con términos inequívocos las características de su actitud invariable por la libertad del pueblo yugoslavo, pero también reclamando de parte de los aliados una actuación más eficaz. Mientras no se inicie una invasión efectiva prefiere él quedar en la expectativa y arriesgar sólo lo que es necesario para el carácter defensivo que adoptó para sus fuerzas.

Mientras tanto se inició ya el bombardeo de puntos estratégicos yugoslavos. También fueron bombardeados dos lugares industriales eslovenos: Maribor y Celovec (Klagenfurt), dos grandes centros industriales, donde parece haber Hitler establecido su industria de aviación militar.

Según las últimas noticias ordenó Hitler, en directa contradicción con el derecho militar internacional, la movilización en las partes de Eslovenia ocupada desde 1941. Han sido enrolados los jóvenes hasta de 17 años de edad.

Acercas de la situación religiosa el cuadro no puede ser más desolador. En toda la diócesis de Maribor, donde hubo más de 800 sacerdotes al ocupar los Alemanes el país, hay un sólo sacerdote esloveno en su lugar — el obispo. Todos los demás han sido deportados.

En la parte ocupada antes por Italia, la prov. de Lubiana, como en las provincias de Goricia, Trieste, Istria y Fiume, tratan de implantar su dominio los alemanes, pero no lo han logrado todavía en gran parte del país, pudiendo apoderarse sólo de las ciudades mayores que dando impotentes en las regiones boscosas e inseguras en los caminos de comunicación continuamente amenazados por los guerrilleros.

BIRMA BO.

Prvo nedeljo po Veliki noči se bo, kot že dvakrat, spet vršila sveta birma za naše otroke v kapeli na Av. del Campo na Paternalu. Naj bo to en akt v našem euharističnem letu. Skrbite zato, da boste otroke pravi čas prijavitli.

Sprejmejo se tudi otroci, kateri še niso bili pri prvem sv. Obhajilu, če je zato kak razlog. Vsi pa morajo biti za zakrament primerno pripravljani. Priprava se bo vršila v mesecu marcu po popoldanski službi božji na Paternalu.

Tudi na Avellanedi bo poskrbljeno za potrebno pripravo.

La Dicha de Mañana

En las entradas de las iglesias se ven todos los sábados las marquesinas anunciando la ceremonia de solemnes casamientos. El templo, profusamente adornado, simboliza las alegrías del hogar futuro; abundantes luces y suaves acordes de la música inspiran al numeroso público una profunda oración para una abundante bendición divina y la gracia del sacramento para los dos jóvenes que están estableciendo un nuevo hogar para cooperar con Dios Creador en dar la vida a nuevos seres humanos, sus queridos hijitos.

Generación tras generación se renueva la humanidad. Entran los novios llenos de ilusiones. ¡Cuántas veces se ven fatalmente engañados! Y es, porque no han tomado las cosas ni con debida seriedad ni con necesaria preparación. Con las flores se marchitan también las esperanzas, con los acordes de la música se desvanecen los sueños, con las luces se apagan también las ilusiones.

Para que las alegrías y consuelos nupciales no se acaben con la "luna de miel" sino que se perpetuen a través de toda la vida hasta una más venturosa alegría de la feliz eternidad, he aquí algunas palabras útiles.

Con harta frecuencia nos olvidamos de las realidades de nuestra existencia. Tantísimos hay, que van perdiendo de cuenta, de que este mundo es "una extensa sala de espera", una grandiosa aula, en la cual estamos esperando el supremo momento de nuestra existencia, cuando nos llaman a pasar a la eternidad. Es tan fácil entretenerse con los pasatiempos de esta "antesala de la eternidad" que para muchos es de lo más importuno aquel llamado al cual debería realmente atenderse en cada momento.

Digan lo que quieran los entontados mundanos, no podrán esquivar la verdad de estas palabras evangélicas (Mat. 26, 14-30):

Porque el Señor obrará como un hombre que, partiéndose lejos, llamó a sus sirvientes y les entregó sus bienes: a este dió cinco talentos, al otro dos y al otro uno, a cada uno conforme a su facultad... El que recibió cinco talentos ganó con ellos otros cinco. Asimismo él que recibió dos, ganó otros dos. Más el que había recibido uno, fué y cavó en la tierra, donde escondió el dinero de su señor.

Y después de mucho tiempo vino el señor e hizo cuentas con ellos. Se presentó el primero: Señor, cinco talentos me entregaste, he aquí otros cinco. El señor le dijo: Bien, siervo bueno y fiel, porque has sido fiel en lo poco, yo te haré señor de lo mucho; entra en el gozo de tu señor.

Lo mismo pasó con aquel de dos talentos.

Y llegando también el que había recibido un talento dijo: Señor yo conocía que eres hombre duro, que siegas donde no sembraste y recojes donde no esparciste; tuve miedo y fui y escondí tu talento en la tierra; aquí tienes lo que es tuyo. Respondiéndole el señor le dijo: Siervo malo y negligente, sabías que siego donde no sembré, que recojo donde no esparcí; por tanto te convenía dar mi dinero a los banqueros, para recibir el interés... Quitadle pues el talento... y echadle en las tinieblas....

Palabras bien rigurosas empleó Jesucristo, para hacernos comprender de que el deber de la vida es aprovechar los talentos recibidos para la gloria de Dios, el bien del prójimo y la salvación del alma. Si bien es cierto que al "árbol estéril" del evangelio le concede otro año más, también fué efectiva la maldición con que Jesús hizo secar la higuera... De modo que nadie podrá sustraerse a la verdad eterna de la responsabilidad delante de Dios acerca del uso de tiempo, de beneficios y de dones recibidos, del uso y abuso de los cuales depende la felicidad o desgracia de la eternidad.

Para que la vida, que recibimos concedida como

condición básica de ganarnos el cielo, tenga un campo de actuación adecuado, donde hacer productivos los beneficios recibidos, en donde desarrollar las virtudes que han de adornar el alma, dispuso el Creador

LA FORMACION DE LOS HOGARES

confiando al hombre de todos los dones el don más trascendental: de cooperar con su Creador en la creación de nuevas generaciones.

Las miradas de los enamorados y las caricias de los apasionados son como aquellas nubes que tapan a los marineros la estrella polar imposibilitando la orientación... Los novios atontados de su afecto piensan en una sola cosa: en su cariño. Ni palabras juiciosas de personas maduras, ni hechos palpables logran abrirles los ojos para ver la realidad, pues su ciego amor transforma vicios y defectos manifiestos en "particularidades originales"... Llevados por las alas de la ilusión ven su porvenir como una continuación de la fiesta de su casamiento; olvidanse por completo de que detrás de los brillantes vestidos nupciales llevan cada uno sus defectos morales; soñando con su ciego amor, meciéndose en los acordes y luces festivas, se ilusionan, quizás, con las sonrisas de sus futuros hijitos, pero no se les ocurre de tomar en cuenta también sus — lloros... Recién cuando se desvanecen los afectos excesivos entran en razones. Luego sigue la triste realidad: una vida de martirio...

YO QUIERO CASARME . . .

tal es el anhelo de las personas jóvenes. Es justa tal aspiración, pues es una institución divina, por Jesucristo tan sublimada que la santificó con el sello sacramental, y para muchos el destinado camino hacia la dicha eterna.

¿Quieres casarte? ¿Y te examinaste por qué? ¿Por la luna de miel?...

¡No te hagas ilusiones, pues muy pronto pasará! Los humanos no somos ni maripositas, que se entretienen volando y chupando el dulce néctar; tampoco somos flores, que hoy encantan con la maravilla de sus colores, mañana se marchitan y pasado ya no hay rastro de ellas...

Sobran hoy día aquellas "maripositas" que se casan por la luna de miel. Por eso se oye con harta frecuencia: "¡Si yo lo hubiera sabido antes!"... "¡Yo no puedo más!" "¡Yo quiero separarme!"...

Si quieres casarte, tienes que saber primero: ¿por qué? y luego: ¿con quién?

¿Por qué quieres casarte?

Contestan algunos: "porque nos queremos"...

También los insectos quieren las flores mientras les brindan el néctar. Pero luego ya no les interesan por nada... El cariño entre los novios puede tener por base tanto cualidades externas, cuanto internas. ¡Que pronto se desvanece la belleza de una cara encantadora! ¡Y que decir de las caras artificiales!

Cuando el cariño tiene por base las apariencias, se corre un inminente riesgo, de que con ellas se desvanezca. ¿Qué es lo que ha de seguir luego?... ¡Una vida fastidiosa, llena de desconfianzas, traiciones y disgustos!... Tampoco puede ser de otro modo, pues es evidente que tal cariño es carnal, es sensual y por ende — interesado. Lo interesado, lo egoísta, lo que tiene por su resorte, el amor propio, lleva inevitablemente a los conflictos sociales... "Quien siembra en la carne, recojerá de la carne la corrupción" establece San Pablo... Por eso no nos sorprenden las crónicas policiales ni las historias de los astros de la belleza... Aquellos hogares se formaron en la base de las apa-

riencias de bellos ojos sin tomar por nada en cuenta la nobleza del alma ni mucho menos los deberes recibidos con el lazo sagrado. Cuando transparentan los ocultos vicios, cuando se presentan complicaciones de la vida común, cuando se reclama de ellos el amor sacrificado y desinteresado de los padres para con los hijos, empieza la tragedia...

Muy distinto es aquel cariño que no se deja encandilar con una cara de muñeca, sino que examina sobriamente si a los bonitos ojos, a una amable sonrisa, a un porte elegante, corresponden también las virtudes en la intimidad del corazón; muy distinto es aquel cariño, donde corren parejas las noblezas del cuerpo y del alma.

Quiero casarme

PORQUE QUIERO CUMPLIR CON LA MISION

que tengo recibida: hacer feliz al elegido de mi corazón y formar con él un hogar, para cooperar así con el Creador, es el motivo justo que ha de poner bases de hogares felices. Aquellos novios que, sin pretender la comodidad para sí, se disponen a sacrificar su amor propio y caprichos, para hacer feliz a su consorte; aquellos futuros progenitores que toman su casamiento como contrato con Dios Creador, de darse a la disposición de crear por su cooperación a nuevos seres humanos por los cuales ellos están dispuestos sacrificarse desinteresadamente, como Jesucristo vino "no para ser servido sino para servir y darse"... He aquí aquellos matrimonios que han comprendido la misión de su vida. No se acobardan de los sacrificios y pueden estar bien seguros de que en medio de muchas preocupaciones gozarán de mil alegrías y satisfacciones como justo premio de Aquel cuyos lugartenientes son.

Es un grandísimo error de la gente mundana el buscarse a sí mismos y su comodidad, el tratar de sustraerse a todo lo que molesta y causa preocupación, que evitan el "dolor de cabeza", como consideran a los hijos... Por este camino no se alcanza la dicha. Por lo contrario: las personas más desgraciadas del mundo son los más egoístas, celosos, envidiosos, caprichosos. A ellos siempre les falta la llave de la dicha... Cuanto más quieren rehuir las penas, tanto más son perseguidos por ellas.

Los desinteresados, los generosos, los que siempre están dispuestos a darse, a renunciar a sus ganancias, para hacer felices a los demás; que gustosos se sacrifican imitando al sublime ejemplo que nos dió Jesús... ¡he aquí los felices! Cuando los hogares se forman de tales novios, se puede tener la seguridad de la dicha futura, pues en la base de tales corazones nobles podrá con abundancia efectuarse la gracia del Sacramento; de tales hogares saldrán hijos que serán alegría y apoyo a sus padres, bendición para los conciudadanos y para la generación venidera.

Hay tantísimos en el mundo actual, que no tienen en cuenta, de que se cosecha lo que se había sembrado; de que sólo tiene derecho y justa esperanza a la dicha aquel que la tiene sembrada. Para poner bases sólidas de su futuro hogar, los novios deben primero cultivar en su propio corazón la generosidad luego no dejar de deslumbrarse por las pinturitas y sonrisas engañosas, sino penetrar a través de las apariencias en los escondites del corazón, para ver si hay detrás de una cara bonita también un alma virtuosa.

PREPARARSE PARA SU MISION

de los padres y madres es otra condición indispensable de un hogar feliz. Dar la vida a los hijos y educarlos virtuosos es la suprema misión del matrimonio. Quedarán privados de la dicha terrena y del premio de la eternidad aquellos que no quieran "cargarse con la molestia de los hijos". Son árboles estériles, condenados al fuego... Quedaron defraudados de la dicha acá y saldrán condenados al infierno de allá; y bien merecido, ya que defraudaron al Creador, abusando de las fuerzas creadoras; querían, sí, los placeres del matrimonio, pero esquivaban los deberes del mismo... tratando de burlar a Dios.

La vida, por ser una prueba seria, no puede ser un agradable pasatiempo sino un empeño serio de todos los talentos recibidos.

Sin aprender su oficio no hay ni zapatero, ni escribiente, ni médico... Depositando un serio empeño en desarrollar los talentos recibidos se alcanza la perfección en todo. Puesto que el más sublime de todos los oficios es la educación de los hijos, es evidente que hay que prepararse bien para semejante tarea, tan llena de responsabilidad, tan bendecida en su cabal cumplimiento y tan fatal en su descuido.

Parece mentira el ver tanta gente joven dedicando horas y horas al inútil arreglo de su exterior... y no entran en la cuenta, de que la formación interna de su carácter ha de reclamar más tiempo y más atención todavía, por ser más importante... ¡Pero inútil! Ni les importa de educarse a sí mismos, ni les interesa la tarea que les espera como futuros padres y educadores de sus hijos.

Tanto se habla hoy día de los "derechos del individuo" y de la "personalidad", pero jamás se hizo menos para formar personalidades capaces de derechos, que sólo corresponden a aquel que sabe respetar derechos ajenos... Sólo una educación sistemática religiosa y moral es capaz de adornar el corazón con nobles virtudes que forman luego los rieles por los cuales corre la vida sin crujir y sin chocar.

Se quejan tantos padres, de que "la calle les corrompe a los hijos"... Pues ¡la calle tiene la culpa! ¡Que bien! ¿Y quién tiene la culpa, si las polillas se introducen en el ropero arruinando costosos vestidos? ¿Quién no ve, que la culpa le corresponde al que debe cuidar del ropero? ¡No es la calle la que corrompe a los hijos! pues los hijos bien educados no se juntan con chicos malos y una buena educación siempre tiene modo de conjurar los efectos dañinos de la calle. Lo que ocurre es, que la gran mayoría de los

LA PRIMERA COMUNION DE LA COLECTIVIDAD

Ricardo Zidar,, Ramón Nodaro, Roberto Kobše, Roberto Daneu, Eduardo Jazbec, Miltón Kljun, Carmen Mučić — Olga Cotar, Ilda M. Pečenko, Elvira Budin, Ema Kocjan, Norma Klinec, María Lozar, Irma Brečelj, Onorina Moro, Mario Vodopivec, Ernesto Besednjak, Milko Spik, Alberto Gregorič Ricardo Antonič

jóvenes matrimonios no tiene ni la menor idea de lo que es la educación de los hijos. En lugar de dedicar sus buenos momentos a los problemas de la educación, en lugar de profundizar el conocimiento del corazón humano, de empeñarse en la educación de sí mismos y de cultivar una vida de virtud y piedad no piensan más que en frívolos pasatiempos, en las banalidades y placeres... Jamás llegan a formarse a sí mismos y ¿cómo podrán educar a los demás? No es la calle que tiene la culpa, sino los padres que no entienden su sublime misión, son los culpables de hijos mal educados, como no es "malo" el campo que produce yuyos inútiles sino el dueño que no lo hizo trabajar debidamente.

Hay tantos libros buenos que podrían obrar maravillas de educación si las madres y los padres quisieran aprovecharles, aprendiendo de las experiencias de personas sensatas, como hay que reprimir en los pequeñitos los brotes viciosos; como se debe cultivar las inclinaciones virtuosas; como premiar y castigar; como dar la libertad y como restringirla; como fomentar en los hijos la fe y la devoción, el temor de Dios y respeto y cariño a sus propios padres...

No hay otra misión más sublime que la de las madres que, después de haber recibido de Dios a los hijitos, forman de ellos unos "angelitos"; no hay tarea más grande para el padre que la metódica dirección de sus hijos por el camino de la virtud. Tampoco hay otro premio más grande en este mundo que los hijos que hacen honra a sus padres.

¿Y COMO PUEDE HACERSE ESO?

Es cierto que el ambiente malo, la calle corrompida, los espectáculos que se ven, el cine, los libros malos y hasta los parientes imprudentes crean interminables problemas para la educación virtuosa. Con todo, una madre preparada podrá encontrar siempre remedios contra el mal si gozara en eso de ayuda de un buen esposo, digno padre de sus hijitos. Pero Dios se hizo más generoso todavía con los que lo merecen. Elevando la unión del matrimonio a la dignidad de Sacramento, le ha concedido todas las ayudas

necesarias tanto para poder mantenerse en una paz y armonía, cuanto para poder cumplir con la sublime misión de padres del cuerpo y de alma de los hijitos.

Comprendiendo la grandeza del hogar cristiano, saben los padres, que el primer padre de sus hijos es el "Padre nuestro" del cual han recibido a los hijitos. Del mismo Padre celestial han de esperar los padres siempre todo lo que necesitan para poder cumplir perfectamente con la tarea que recibieron confiada.

La oración, apoyada con fidelidad hacia el Padre celestial, con la confianza hacia la Madre del Hijo de Dios hecho hombre, hacia la Madre de Dios y Madre nuestra; la oración de padres, profundos en su vida espiritual, servirá siempre de llave para conseguir todo lo que es de verdadera necesidad material y espiritual para con sus hijos.

Aquí tenemos también la explicación del hecho muy doloroso, de la juventud actual tan lamentablemente corrompida. La chiquilina malcriada es en muchos barrios de Buenos Aires peor que una manada de perros; chicos ya predestinados a llenar algún día las cárceles, los manicomios y las casas de vergüenza... ¡Pero no son nada mejores los padres de ellos! Inútilmente buscarías en aquellas casas un libro de educación cristiana, pero airás los lloriqueos de la radio reproduciendo asquerosas y tontas novelas; darás con insulsas revistas y con todo aquello que inventó el demonio para pervertir la sana moral. Póngase nomás los domingos, para ver que lugar ocupa Dios en aquellos hogares y en aquellos corazones y ya verás que no puede esperarse mejores resultados, pues aunque casados por la iglesia, aunque bautizados y con la primera comunión, los miembros de aquellas familias realmente viven sólo la vida de los animales y por resultar el hombre, — que deja de ser hijo de Dios, — el animal más bruto, no ha de sorprender si los hijos de tales familias son "bestias".

En la casa donde no hay oración no puede entrar la gracia pero si la maldición y con ella la desunión, escándalo, desesperación...

¡Lo que se ha sembrado se recojerá!

PRAZNIK NAŠIH MALIH.

Slovesnost prvega sv. Obhajila 19. dec. je bila to leto morda še lepša, kot druge krat. Res je bilo majhno število tistih, ki so ta dan prvič pristopili k božji mizi, toda njim se je pridružilo lepo število malih, ki so ta dan pristopili v belem k "drugemu" sv. Obhajilu. Tako smo imeli skupno število bolj veliko, kot še nikoli in tudi njihovo vzorno obnašanje je bilo pobuda navzočim rojakom, ki so napolnili kapelo.

Posebno ganljivo ta dan pa je bilo petje naših malih. Sestra Iluminata in g. Ciril Jekše sta izvežbala male pevke in pevce. Malo boječe so poprijeli s prvo pesmico, ko se je pa oglasila druga, jih je vsa bojazen minila in so nam tako lepo zapeli, da je globoko ganilo.

Pravi neki pesnik, da je med spomini izgubljenega raja še pogled v nedolžno oko. Pa lahko pristavimo tudi, da je angeljsko petje otrok tudi nekaj spomina na tisto srečo v raj, a ob enem pa tudi poziv, da spet dvignimo naše misli in želje in prevdarimo, da tudi nam velja beseda, katero je Gospod Jezus spregovoril apostolom, katerim je v sredo postavil otroka in rekel: "če ne postanete kot tale otrok, ne pojdete v nebeško kraljestvo!"

Zares! Kako nedopovedljivo velika zguba za človeka je, da se v svoji puhle-

glavi nadutosti začne oddaljevati od otroške preprostosti in se prične sramovati preproste otroške pobožnosti, spoštljivosti in ponižnosti. Po tisti poti se oddalji od Boga in od svoje sreče ter se napoti v svojo propast. Le vzemite v roke spomine tistih ljudi, kateri so tudi blodno iskali sreče po potih, koder ni Boga, pa so slednjič svojo blodnjo sprevideli in poiskali spet stezo, katero je pokazal Gospod Jezus ljudem kot edino pot k sreči. Le vprašajte take, le čitajte njihove spomine, pa boste znali oceniti, kaj pomeni biti božji otrok, biti božji prijatelj, biti gotov svoje večne sreče.

Ob pogledu na nedolžne prvoobhajance se pač mora človek zdramiti iz svoje duhovne otopelosti in spomniti se, da je za kaj drugega ustvarjen kot za kramp, lopato, sekuro ali nevšečno pisarniško delo....

O, da bi v tem novem letu, ki je "euharistično leto" spremeli vsi rojaki božji klic, kateri nas vabi proti večni domovini kamor pelje pot mimo obhajilne mize.

ZVEZDE SVETLO SEAJO . . .

vse se veseli. Angeljci prepevajo, Kristus se rodi... Imeli smo prelep Božič. Tako lepe svete noči že menda dolgo ni

bilo, ker ni bilo niti neznosne vročine, niti nevšečne vlage.

ZATO JE PA BILA POLNOČNICA prav lepo obiskana in je prav iz dna naših src prihajala topla molitev, naj bi se skoraj uresničila beseda angeljevega naznanila: Mir ljudem na zemlji. Zapel je ženski zbor. Res smo pogrešili naših priljubljenih moških glasov, a so tudi pevke prav lepo izpolnile nalogo in smo doživeli veselje božične noči, ki nas je tembolj ganila, ker smo se zavedali v kako bridkih solzah in v bridkostih doživljajo sveto noč naši rojaki v domovini. Hvala za to g. Cirilu in zvestim pevkam.

BOŽIČNA MAŠA je bila na Avellanedi ob 10 uri. Prvič je ta dan nastopil povečani pevski zbor v polnem številu. Bil je to trenutek veselja in zadoščenja za nas vse, posebej pa tudi za pevce, ki so doživeli tako lep uspeh in sprevideli, da njihovo rizadevanje ni bilo zgubljeno. Častitati pa moramo tudi pevovodju Cirilu Krenu, ki je iz novih pevskih moči, katerih nekateri še nikdar niso peli v zboru, tako hitro vzgajil pevce, zmožne za tako lepo pesem.

Tako smo imeli na Paternalu in na Avellanedi nadvse prijetno božično veselje.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Še malo sem in tja po Las Breñas smo stopili. Vas je stara 20 let. Tedaj so bile tri kočje. Porast prebivalstva se je začel z našimi priseljenci, rojaki Belokranjci, katerim so sledili drugi sorojaki in je še danes večinsko slovensko priseljenstvo v Las Breñas — belokranjsko. Ob svojem času posebno pomemben je postal rojak Drganc iz Semiča, ki je začel z mesnico in tudi prav lepo uspeval. Toda v Ameriki je hotel postati "moderen"... S tem je spravil v nesrečo sebe a v slab glas vse rojake in posebno svoje ožje rojake in sorodnike istega priimka in celo istega imena. Šele več let časa je moglo izbrisati škodo, katero je zadal dobremu imenu naših zlatih rojakov en človek, ki ni bil prijatelj čistih računov. Dolgov pa še do danes ni poravnal in najbrže mu tudi tega nič mar ni.

Vedno je hudobija, če kdo noče po poštemem potu. Toda nekaj drugega je, če posledice svojih splet nosi sam, ali pa padejo na koga drugega. In to pa vemo, da je taka navada med ljudmi, da če je nekaj sorojakov v kakem kraju in se med njimi kdo odlikuje v kaki lepi lastnosti, navadno ne rečejo: pogledjte, kako dobri so ti ljudje, temveč rečejo k večjemu: "Que hombre más bueno este yugoslavo, este Antonio...". Če pa je tisti "Antonio" kak ničvrednež, gre njihova sodba kaj kmalu čez njegovo osebo tudi na druge in rečejo: "no ves que estos yugoslavos son unos ladrones y sinvergüenzas...".

To je pač bridka resnica, da en slab sorojak, umazan v kupčijah, en nezanesljiv tovariš v delu, eden, ki je pijanec... njegove slabe lastnosti kar takoj posplošijo in pravijo: takile so Slovenci, taki so Jugoslovani... Tako je en rojak v Las Breñas zapustil za seboj sled, ki še danes spravi v zadrego marsikaterega rojaka. Vendar pa se je po več letih slednjič vendarle nekoliko zabrisal spomin nanj, ker so ostali rojaki s svojo delavnostjo, zanesljivostjo in vestnostjo spet upostavili dobro slovensko ime.

Takele novice sem zvedel med tem, ko smo stopili v delavnico umetnika lesoreza Metličana Kambiča, ki je med prostimi urami, katere mu dopušča njegovo mizarско delo, zopet izdelal značilno podobo: simbolizirano Ameriko z Rooseveltom, ki tedaj še ni bila čisto dokončana.

KOZA V AVTOMOBILU

Čas je tekel in treba je bilo misliti na nadaljno pot in na jutri, ko bo nedelja (11. julija).

Vrabca, ne bomo jutri lačni v Sáenz Peñi! Če so

Los yugoslavos reunidos en la pensión "Triglav", Las Breñas, Chaco, el 9 de Julio.

nam v Las Breñas danes tako lepo postregli, bo sramota za nas v "velikem mestu", da bi sedeli pri prazni mizi, je menil Movrin.

Hodi kam s tvojim "purgarstvom". Če ne bi imeli v mestu kozlov, ki jih na deželi zredimo, še tega ne bi vedeli kaj je kozja pečenka, je ugovarjal Klemenc.

Nisi neumno zinil, je odgovoril Movrin. Torej povej, kje imate kako debelo kožo...

Ni trajalo dolgo, pa smo postali pred malo bajto. To bi bila pa lahko Krjavljeva kočja! sem se domislil in že je stal pred kočjo — ne Krjavelj, pač pa — Bulgar, kozjerejec. Po običajnem otipavanju koz smo slednjič pustili za seboj žalosten jok mladih kozličkov, z nami pa je, pač bolj gosposko kot še nikdar, odpotovala koza.

Sedaj se pa le pametno zadržite vi zadaj, da ne boste koze pohujšali, je naročil Movrin, s katerim sva sedela spredaj. Zadaj pa so bili Klemenc, Lojze Pašič in Kambič. Midva spredaj sva prav udobno sedela, oni trije zadaj menda tudi, toda uboga koza... menda ni bila prav nič vesela gosposke vožnje v avtomobilu. Kdo ve kaj vse je šlo sirci po glavi? Morda je slutila, da jo čaka nekaj nevšečnega? Ali pa so njeni sopotniki iznašli način, kako je igrati na "kozjo harmoniko"... Stvar je bila ta, da so ljudje na cesti čudoma postajali, ko smo zbrzeli mimo in neverno kimali z glavo o tako čudovitem napredku avtomobilske tehnike, da se sedaj že koze vozijo z avtom, in le od kje dobe nafto, ko je celo ljudem manjka... Ta nesrečna koza je imela to grdo navado, da jeprav tedaj najbolj kričala, ko bi mi najraje videli, da bi molčala...

Mimogrede smo obiskli tudi Weissa in Pavloviča, ki imata čakre v smeri proti Sáenz Peñi, nakar smo se pognali proti severu in skozi Campo Largo.

Tam pred nami je tromotala čreda konj. Pa že smo bili pri njih. Kakor iskra se je utrgal iz črede žrebček in šinil naprej, žival, ki se je splašila našega voza. Da ste ga videli konjička, kako se je gnal, naš voznik pa za njim; seveda ne s polnim tekom, ker sicer žival mora takoj ostati zadaj. Bistri konjiček je pa imel nekaj kilometrov dira, kakršnega se ne vidi na konjskih dirkah.

Postali smo za hip v Campo Largo, spili eno kupico "hesperidine" v gostilni rojakov, treh bratov Črnogorcev, katerih tamkaj živi večje število.

Še nas je čakalo nekaj presenečenj tisti večer. Pa bolj kot mi je bil presenečen zajc, katerega smo zalotili na cesti in je siromak začel z nami tekmo. Ta siromak tudi ni vtegnil nazaj pogledati, tako naglo si je brusil pete, toda naš voz jih je še bolj. Vendar smo preplašenemu dolgoušcu prizanesli, ker nam kar nič ni za zajčjo pečenko... Dolgouhec se je pač prepričal tisti večer, da cesta ni delana zanj.

Tako smo prišli v Avia Teray in še dalje in že so zagorele pred nami električne luči modernega mesta Sáenz Peña in že smo tudi sedli k večerji, kjer smo ne le hvalili temveč tudi pridno jedli "povidle" s "kislim zeljem", ker nam je prav po češki navadi in pa našem okusu postregla žena Martina Guština, čehinja po rodu a Slovenka po možu in po srcu.

NEDELJA V SAENZ PEÑI

Naslednje jutro je bilo pa več duhovskega dela. Za 40.000 ljudi in še za 5000 km² dežele so štirje duhovniki, ki so se razšli po svojem nedeljskem delu in me je prosil župnik, naj mu pomagam, ker je sam doma za vse. "Mene ljudje vsako nedeljo slišijo, zato jim danes vi kaj povejte" tako mi je naročil in tako

sem sprejel nalogo, da napravim mašo ob 8 in 10 uri, pridigo pa pri treh mašah.

Polna je bila cerkvena, to je res, toda če človek pomisli, da je tamkaj za 30.000 bližnjega prebivalstva ta edina hiša božja, ker drugih 10.000 ima svojo cerkev na drugem kraju mesta, je pa strašno malo to, da pride komaj 500 ljudi od vseh tistih k maši. "Nimajo časa", kot je večina ljudi, ki za božje stvari in za dušo nikdar časa ne najdejo... Čeprav se marsikdo doma dolgočasi in se slednjič vendarle spomni, da bi si šel čas krajsati na — balince... za v cerkev vendarle "res nima časa"... Bog je strašno potrpežljiv, toda čaka pa le do — smrti. Tedaj bi tudi marsikdo rad — ne imel časa, pa ne pomaga nič, ker tedaj pa več ni na zbiru dano, da napraviš iz proste volje. Tedaj je mera polna, polna mera božje potrpežljivosti, polna pa tudi zastarelih dolgov pred Bogom...

Ponosno mesto je Sáenz Peña. Ponaša se z lepimi palačami, z bankami in hoteli, velikimi trgovinami in skladišči. Tudi znamenito kopalnišče ima, k daje čudno zdravilno vodo, katera je privrela na dan mesto iskane pitne vode... Cerkev je tako skromna, da ostane neopazena v — senci zgradbe avtomobilskega "estación de servicio"... Kako malo je ljudem mari za tisto nafto, voz in gumij, kateri naj bi nas vozili proti večnosti... Tako skromna je cerkvena na zunaj, da je niti neopaziš ne, in tako stopajo tisoči ljudi mimo hiše božje, v kateri stanuje njihov najboljši prijatelj naš Gospod Jezus, katerega se pač radi spomnijo ljudje v uri stiske in potrebe, a ko stopajo mimo njegovega svetišča, je komaj kdo, ki ga pozdravi vsaj z lepo mislijo... Če bi imel kaj več resničnih prijateljev, bi pač med toliko množico prebivalcev kmalu dobil lepšo hišo božjo, bolj vredno ponosnega in bogatega mesta, kjer so tisti dan na nogometni tekmi zbrali 10.000 \$.

Po maši smo krstili Movrinu obe hčerki, nakar se je zbrala lepa družba vseh Slovencev in nekaterih drugih južnih rojakov na Movrinovem domu. Med domačim veseljem pristnim razpoloženjem smo popolnoma pozabili na bridke "kozje tožbe" prejšnjega večera.

Pred nekaj leti je bilo naših ljudi v Sáenz Peñi več. Tedaj so tudi imeli lep pevski zbor in so tekmovali s Čehi. Danes je vse tisto zgodovina. To nedeljo pa je spet zaživela slovenska pesem in beseda.

Sredi veselja se je dvignil Kambič. Saj Metličani so vsi rojeni govorniki: "Da ne boš rekel Ivan, da smo Metličani iz cunj in da si me le za napoto pripeljal sem, bom pa rekel kako besedo v pozdrav našemu gospodu Janezu, katerega poznamo vsi iz pisanja in pripovedovanja in smo ga zato težko čakali, da je prišel tudi med nas. Nismo se prevarali z njim, zakaj prinesel je med nas pravega veselja in pa tudi božjo besedo, za katero smo malo naglušni postali, pa smo je krvavo potrebni, ker smo v teh divjih lozah na vse božje stvari skoro pozabili. Danes je praznik za nas vse in lahko rečemo, da za celo mesto, zakaj vsi ugibajo, kdo je vendar ta novi gospod, ki ga vidijo te dneve in da bi radi, da ta gospod kar tukaj ostanejo... Tako je za nas zares veselje, ker je videla danes tudi tukajšna gospoda, da smo Jugoslovani in Slovenci vredni ljudje, ki nas tudi naš duhovnik pride obiskati.

Še marsikaj je povedal in za njim je povzel besedo Martin Guštin, ki je med drugim povedal: Tu v teh lozah smo živeli pozabljeni. Pa se je vendarle dobil tudi prijatelj, ki je med nas prišel z ljubeznivo besedo in nas je sredi našega dela in skrbi za telo spomnil, da imamo tudi dušo. Saj smo menda res nanjo skoro pozabili, ker imamo vedno skrb samo za delo.

Doma, tamkaj v naših lepih vasicah, smo vedeli, da je najboljši prijatelj narodu bil vedno duhovnik. Tudi tukaj smo doživeli isto. Prvi, ki nas je prišel obiskati, ne da bi nam v naprej račune pošiljal, ne da bi od nas kaj tirjal, če prav mu je pot dolga in draga, je prišel naš gospod Janez in nas danes s tako lepimi besedami v cerkvi spomnil, da moramo še na kaj drugega misliti kot na kozjo pečenko, na kupico vina, na bombaž, na kokoši in prašiče... Tako se zavemo, zakaj živimo in zato prosimo gospoda Janeza, naj se kmalu spet med nas pokaže, ker ga med nami še marsikako potrebno delo čaka.

Še je padla marsikatera beseda in tudi fotografijo smo si vzeli za spomin, na kar smo je spet ubrali malo ven do rojakov, ki živijo zunaj v okolici in so spet tamkaj bile cele gostije. A noč je naše veselje omejila in ko smo si izdelali načrt za naslednji dan je bil že čas k počitku.

ŠE NAPREJ SKOZI ČAKO

Še nekaj je čakalo. Treba je bilo v Pampo del Infierno, kamor nas je peljala pot 12. julija.

Kot misel se je stegnila pred nami ravna cesta, na kateri smo bili mi edini potniki. Cesta teče ob železnici in obe sta namenjeni v Metan, prov. Salta, kamor je kakih 600 km ceste skozi večinoma popolnoma neobljudene dežele.

Mrtva je bila cesta, toda živahno je žlobudrala loza, ki nas je pozdravljala s stoletnimi nebotičnimi velikani. Papiga je glasno vriščala na ponosnem algarobu in očitno dopovedovala tovarišici, da je koruza boljša od sirka. A njena sobesednica je še bolj kričala, da je sirk boljši od koruze... tako je vriščalo vse polno papig. Le kje so se mogle te živali naučiti prepira! Gotovo od ljudi! po navadi da mora vsak svojo trmasto gnati naprej, ker sicer ni človek, če se poniža ter da prav komu drugemu... Dokler imajo papige prijetno senco in gosto skrivališče v košatem odelu plezalk, ki so zamrežile visoko deblo in dokler jih glad ne požene na bolj nujen opravek imajo pač čas za babje prepire...

Tamle se je dvignila jata ptičev. To so drozgi (turdos), kateri imajo sedaj "velik praznik", kajti "kafir", nekak sirk je ravno sedaj bogato pogrnil mizo po prostranih poljanah, da imajo golobi in druga divjačina bogate pojedine.

Mojo pozornost je zbudila bela ptica, ki je smuknila čez cesto pred nami. To je pa "viudita", ki se v novembru ženi in tedaj kliče ženina "krispina".

Vidite tamle ono črno piko na tistem kebraču, mi je pokazal Kambič. Kmalu sem opazil in smo ugotovili, da je to krokar. Le spomnite se, ko bomo šli nazaj, pa boste videli, da bo tedaj tu krokarjev cela jata. Gotovo je tamkaj v bližini kaka mrhovina, katero je krokar izvohal in ne bo tega nekaj ur, ko se bodo zbrali na gostijo vsi krokarji od blizu in daleč.

Kakor misel je brzel med tem mimo nas gozd, po nekod gost in košat, drugod redkejši in spodaj porastel z visoko travo. Kdo bi v naglem teku mogel razločiti desetorice različnih dreves, od črnega kebrača, iz katerega "delajo vino", pa do "palo santo", ki daje izboren les za pohištvo. Za vse naše modrovanje so se malo menile prepelice, ki so frlele iz visoke trave; "fardinal" z rdečo perjanico, ki je načel nekaj opravka v konjski figi, nas je nevoljno pogledal, predno je odletel na varno. Niti tiger, niti divji prašič in ne lisjak nas niso prišli pogledat. Menda niso prijatelji človeškega vrišča in so se umaknili pred sekirno bolj daleč v notranjost gozda, kamor še ni segla sekira in ne stopila človeška noga.

NEKAJ ZA STARIŠE

KAJ NAJ STORIMO ZOPER SKOPOST?

Starši in vzgojitelji bodo prav ravnali, če skušajo ta madež človeškega rodu otrokom sploh pristuditi. V ta namen naj jim večkrat dopovedujejo, kako nezmi-selna, nespametna in bedasta je skrb skopuhov. Sami pa naj nikar ne kažejo pretirane skrbi in neurejenega pohlepa po denarju. Kar in kadar plačujejo vpričo otrok, naj se to zgodi brez obotavljanja in brez kake boleti. O denarju naj vpričo otrok malo govore. "Skopi in samopašni bodo otroci, ako vpričo njih berače zmerjaš in ubogim oponašaš, kar jim daš...; ako vpričo otrok denar hvališ in tožiš, kako ga je težko dati." (Slomšek). Kjer otroci ne slišijo drugih naukov in druge pridige kot o denarju, ni čuda, če bo denar njihov bog. Prav je, če se priporoča varčnost, kakor je omenjeno v zgorajšnjem odstavku; a pri tem naj prevladuje ljubezen do Boga in do bližnjega; zato je treba od prihrankov nekaj dati tudi v dobre namene: za čast božjo in v pomoč bližnjemu.

V boju zoper lakomnost in skopost naj nam pomaga tudi božja beseda. V "Očenašu" nas je učil Odrašenik sam, naj se zadovoljimo s tem, kar vsak dan potrebujemo: "Daj nam danes naš vsakdanji kruh", — to je toliko, kolikor vsak dan potrebujemo; kakor bi hoteli reči: varuj nas nevarnega bogastva, pa seveda tudi nadležne revščine. Božji Zveličar nam je najlepši zgled skromnosti; uči nas, naj se zadovoljimo z malim. Kruto je obsojeno skopuštvu v besedah

PRIČE IZ DAVNIH DNI

Nebotični kebrači, podobni mogočnim hrastom naših starodavnih gozdov, so brezbržno gledali na naš bežni tek, češ: mnogo stoletij je že steklo tod mimo od tistega časa... Da, marsikaj se je že zgodilo v prostranih planjavah in košatih gozdovih Čaka, kateri je v pravem pomenu besede obsegal ogromno ozemlje, ki sega od Santa Fe vse notri v Bolivijo in od Tucumana pa do reke Paraná. Beseda je indijanska in pomeni planjavo porastlo z gozdovi, grmovjem in travo, koder ni delanega sveta. Malo po malo se je moral začeti "Čako" stiskati in danes pod besedo Čako na splošno mislimo le na deželo tega imena. Ne smemo pa pozabiti, da je tudi paragvajski "čako" in bolivijski "čako", za katerega je bil pred leti boj med imenovanimi sosedoma. Tudi Salta, Santa Fe in Santiago del Estero imajo svoj "čako". Vse te dežele so skozi vsa stoletja do tega ostala domovina divjih indijanskih rodov, kateri so brez vsake postave in brez vsake oblasti potovali po Čaku, kamor jim je bilo milo. Šele v zadnjih 50 letih se je pričelo sistematično naseljevanje Čaka, dočim se morajo domači prvotni prebivalci umikati vse bolj v notranjost, v kolikor nočejo sprejeti človeških običajev in načina življenja. Danes so že v deželi Čaku izumrli divjaki, kateri so bili pred stoletji znani kot najbolj krvoločni prebivalci Amerike. Starodavni kebrači so bili skozi stoletja priče njihovih orgij, njihovih pijanskih plesov, njihovih gostij, katere so si prirejali s sladkim mesom belega človeka. Indijanci, ki so živeli v vzhodnem delu Čaka, kjer je bilo več deževja, več rek, kjer so bili tudi pogoji za poljedelstvo, so kmalu sprejeli misijonarje in krščanstvo in tako imamo v Formozi in po Misiones marsikatero lepe

Jezusovih: "Lisice imajo jame in ptice neba gnezda; Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil." (Mat. 8, 20.)

Knjiga pregovorov (30, 8) priporoča to-le prošnjo do Boga: "Ne dajaj mi ne uboštva, ne bogastva; podeli mi le, kolikor mi je v živež treba, da Te ne bom v revščini kled in da se ne bom v bogastvu prevzel". Sv. apostol Pavel je zapisal skopuhom in lakomnikom ostro pridigo; samo teh nesrečnežev ni lahko izpreobrniti, ker imajo vse polno izgovorov in ker ne mara nihče biti lakomen, še manj pa stiskáv. Tako-le piše (I. Tim. 7. sq.): "Nič namreč nismo prinesli na svet, gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti. Ako pa imamo živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni; zakaj kateri hočejo obogateti, padejo v skušnjavo in zadrgo hudičovo in v veliko nepridnih in škodljivih želj, ki pctope človeka v pogubljenje in v končanje. Korenina vsega hudega namreč je lakomnost."

Tudi v boju zoper skopost in lakomnost je prav veliko na tem, da človek obvladuje svojo voljo in da se ravna po sodbi treznega razuma, ki mu poleg časnih minljivih dobrin kaže trajne, večne vrednote.

Denar pač moramo imeti, to je zahteva časa, razmer in življenjskih potreb; a denar nas ne sme imeti. Denar naj nam služi, a mi mu ne smemo služiti. Lesk in cvenk naj ne omami volje, naj je ne zaslužji nikdar in za nobeno ceno. Končno: "Kaj pomaga, če si človek ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. Nabirajte si zakladov, ki jih molj in rja ne razjesta, ki jih tatovi ne vzemo. Išcite najprej kraljestvo božje!" (Mat. 16, 26; 6, 19.) (Nadaljevanje)

spomine davnih dni, ko so Indijanci osnovali vzorno urejene naselbine pod vodstvom misijonarjev, takozvane "redukcije". V zapadnem delu Čaka je pa marsikaterega misijonarja čakala krvava pot, da so si iz nje-g napravili večerjo po svojem okusu.

Dve najbolj značilni potezi je kazal narod, ki je tam okrog prebival: pijanski praznik, to je bil njihov "karnaval" iz davnine. Drugače niso bili pijanci, toda tedaj so imeli 10 dni praznika, ko so bili vsi pijani od pijače, katero so celo leto pripravljali za tiste praznike. Druga značilnost tistih rodov pa je bila ta, da je bila ženska prava sužnja svojemu možu. Imeli so pač nekaj verskih idej, toda moralni propad je v narodu vničil sleherni čut za plemenitost obnašanja in za duhovno življenje.

También se reunieron los yugoslavos con motivo de la visita de su capellán en Sáenz Peña.

PROSIMO ROJAKE, KATERI SE VDELEŽITE IZLETA V ESTANCIJO SAN JUAN, DA NE POZABITE, DA PREDSTAVLJATE SLOVENCE! NAJ BO TOREJ VSAK ČAS OBNAŠANJE TAKO, DA BOMO NAPRAVILI NAJBOLJŠI VTIS!

PISMO

po'no zanimivih vesti nam je poslal č. g. Martin Maroša iz Punta Arenas, kamor je dobil tole pismo:

DRAGI TINČI.

Mogoče misliš, da je Brunčuf Miška zdaj že umrl, ker nisi dobil ta leta nobenega glasu od mene. Pa ti zdaj zato malo več napišem, čeprav marsičesa ne smem pisati, kar bi Te zanimalo.

Najprej Ti moram nekaj povedati o naših Melincih in o svoji novi maši. Po dolgem času sem bil spet en teden doma in si ogledal naš dragi rojstni kraj, kjer smo kot bosopeti "šmrklavci" razgrajali po cestah, se metali, hodili na boj z Bistričani in Ižekovčani in Krapenčani, hodili v Veržej po vseh poteh, ki so vodila tja, čez mlake in jarke in skozi sovražne vasi; kraj, kjer so si naše roke prvič poskušali služiti kruh, ko smo pomagali staršem na polju; kjer smo se naučili povzdigovati roke k Bogu in se učili spoznavati močnejšega in modrejšega Očeta kakor je bil naš zemski oče... Kjer smo se v maju zbirali k šmarnicam v našo lepo kapelico med lipo in kostanjem (zdaj rase lepa lipa tudi na sredini trga med šolo in kapelico) in so stari Forjan molili vse mogoče molitve in nam modro brali šmarnice, vsako leto iste pa vedno nove.

Koliko lepih spominov se mi je zbudilo in le to mi je bilo žal, da ni bilo Tebe in Nacija in Duhovega Pišta, da bi se vsi skupaj veselili. Upam pa, da se nam Bog še da včakati tega lepega dneva, ko se bomo sešli na domači zemlji vsi, ki nas je življenje razmetalo po vseh krajih, če bi Ti vedel koliko nekdane vere in stare poštenosti in srčne dobrote je še videti pri našem ljudstvu, ki je drugod marsikje več ni!

Novo mašo smo obhajali 24. avgusta - dva cela dneva - bilo je vsega skupaj okrog 400 ljudi pri večerji, če ne več. Hvala Bogu je vse poteklo tako lepo, da si lepše ne bi mogel želeto; "hüta" je bila nebeško lepo okrašena, vsa "hüta" je pela naše lepe narodne pesmi, čeprav je bil že tujec v deželi in se ni smela v javnosti slišati slovenska beseda. In pomisli, niti eden se ni opijal, čeprav so imeli vina na voljo, in dobrega. Ljudje so se pokazali silno poštrevne: tudi tisti, ki niso bili povabljeni na novo mašo so pomagali pripravljati mlaje, plesti vence, peči in cvreti. Dekleta so se naučila krasnih pesmi, peli so lepše kot beltinski pevci in ves čas so se zabavali z lepimi nedolžnimi šalami. Forjanov Tinek je s svojo bando krasno igral, in namesto da bi si dal plačati godbo, je sam dal za novo mašo 1000 Din. Res sem tako ganjen nad to dobroto našega ljudstva, da bi se najrajši zjokal, kadarkoli se spomnim na tiste dni. Pa še veliko lepše bi bilo, če ne bi bila tisti čas zaprta večina naših katoliških vsučiliščnikov (akademikov) in če bi mogli tudi z druge strani Murc ljudje priti na novo mašo.

Zdaj so g. Vadovič upokojeni, na njihovo mesto je prišel za župnika, g. Molnar Vincenc, ki je bil prej za kateheta na sobeški gimnaziji. En kaplan je g. Sukič (naš tovariš iz gimnazije) drug pa je g. Gaber.

Da ne pozabim, lani je šel k Bogu naš tovariš Zelko Anton: utonil je v morju blizu Splita; g. Jakše pa je ostal pod Nemci, ne vemo kaj je z njim; g. Bačiča so komunisti na Hrvaškem ubili.

Bil sem pri vaših na domu. Zdravi so bili vsi, oče in mati. Feri je vesel in vrl

P. JUAN HLADNIK se ausentará de Buenos Aires para visitar la Colectividad en Rosario, Tucumán, Catamarca y Córdoba. Quedará ausente desde el 1. hasta el 19 de febrero.

mož kakor je bil prej vzoren katoliški fant. Pištek je zrasel in je zdaj že cel Pišta pa je dober in v čast naši vasi. Tvoj brat Feri, Jeričev Vanek, Dühov Drašek in Tinek so pripravili naši vasi lepo število katoliško zavednih fantov, ki so tudi narodno najbolj zavedni. Domači te zelo želijo domov, tudi drugi težko čakajo, kdaj se bosta vrnila vidva z Nacijem, da bodo še lepšo primicijo napravili kot so jo meni. Ko bosta prišla domov, bomo tako "novo Mašo obhajali, da se bo slišalo po vsej Sloveniji".

Isti mesec kot jaz je pel novo mašo tudi Kreslin Joško iz Bistrice. On je zdaj za kateheta v Splitu. Sraka Vinci, Sraka Gusti in Jakob Avguštin pa so imeli 1939 vsi istočasno in isti dan novo mašo v Beltinski cerkvi, eden pri glavnem oltarju, druga dva pa pri stranskih oltarjih; na primicijo se je zbralo okrog 8.000 ljudi.

Zdaj so že vsi raspršeni: Sraka Gusti je v Sombatteliju, Sraka Vinci na Hrvaškem, Jakob v Ljubljani, Geld je tudi na Hrvaškem.

Pri nas gospodarijo zdaj Ogrji; drugače se ljudstvu razmeroma še dobro godi (seveda dosti slabše kot prej), le pomadžarili bi jih radi hitro, pa ne gre, ker je ljudstvo izobraženo. Večino slovenske zemlje imajo Nemci, en del pa Lahji. Kako se ljudstvu tam godi, pa Ti ne bom pisal, bo že Bog sodil.

Slik od svoje novemaše Ti ne morem poslati, ker jih še sam nimam, še niso gotove in najbrž ne bodo, dokler bodo Ogrji pri nas. Pošiljam Ti edini dve sliki, ki jih imam od Dühove maše, mogoče jih še nimaš. Pošiljam Ti tudi knjigo o Fatimski Materi Božji; knjigo je priredil po portugalskem izvirniku naš sobrat Srečko Zamjen, bivši misijonar. Prepričan sem, namreč, da bo prav ta pobožnost rešila naš narod. Vsa ljubljanska škofija (v mariborski je ostal le škof, duhovniki so odpeljani) opravlja pobožnost petih prvih sobot v čast Brezmadežnemu Srcu Marijinemu; meseca maja (upam da bo pošta prej prišla do tebe) se bo ves narod posvetil Marijinemu Srcu in sem prepričan, da bo Marija naš narod rešila strašnega gorja, v katerem je zdaj. Spet se bodo vrnile Marijine slike in kipi v naše bele cerkve na zelenih gričih, spet bomo peli glasno Njene lepe pesmi, zakoni se bodo sklepali pred duhovnikom, v cerkvi, in naši ljudje se bodo spet pokopavali kot ljudje, ne kot živali. Zdaj smo rastreseni po vseh krajih: po Hrvaškem, Srbiji, Beli Rusiji, Galiciji, na Poljskem, v Franciji, v Nemčiji, v Italiji. Naši bogoslovci so se morali preseliti iz Ljubljane, kjer smo bili pravkar sezidali novo lepo bogoslovnico in so šli nadaljevati študije v Italijo, v Turin, dokler ni bil bombardiran, v Chieri, v Bagnolo in Monteortone (pri Padovi).

Z vseh krajev se dvigajo solze in trpljenje in molitve trpečih k Bogu, k Marijinemu Srcu, da nam prikrajša trpljenje in nas reši. Vem, da moliš za svojo domovino, vendar te prosim, moli vztrajno in zaupno, da se nas Bog usmili, drugače ne boš več našel na naši zemlji našega človeka. Izročajmo neprestano naš narod varstvu Marijinemu. In zahvalujmo se Bogu, da nam je za ta hudi čas dal tudi velike može: mislim zlasti na prevzvišenega našega g. škofa, ki je sedaj res srce Slovenije: moder, odločen,

svet. On nam je vzgojil vzorne katoliške fante, ki se borijo proti komunizmu. Več jih je že umrlo mučeniške smrti. Katoliška Akcija se lepo razvija in je upati, da se bo krščanstvo tako razcvetelo, kakor se ni še nikoli prej.

Tu je zdaj že lepa pomlad. Rim še ni imel letalnega obiska, vendar ni izključeno, in zato živimo v več ali manj neprijetnem pričakovanju. Blagor Vam, ki se nam lahko smejete, da se tu brez potrebe pobijamo in uničujemo, Vi pa lepo v miru živite kot se spodobi ljudem.

Rad bi Ti še veliko napisal, pa ne morem. Potrpi, bo že, upam, prišel čas, ko se bomo lahko mirno pogovorili o tem in onem, zdaj pa je bolje molčati.

Bodi pozdravljen, dragi prijatelj iz mladih let, v imenu vse domovine, ki ji je zlasti zdaj, ko je oropana toliko svojih najboljših otrok, vsak sin zelo dragocen in od vsakega pričakuje pomoči.

Pozdravljen v imenu naših Melincev, kjer te toliko src pričakuje in često misli nate in na Nacija in se vnaprej veseli vajinega prihoda.

Tvoj Miška (Mihael Brunec)

V Rimu, 24. januarja 1943.

† TEREZIJA PAHOR je 27. okt. zapala v Gospodu, na smrt lepo pripravljena. Rojena je bila v Sedlu na Kobariškem, stara 70 let. Tukaj žaluje za rajno materjo sin Milan in hči Julija. V svoji boleznii se je pokojna tolažila z lepimi spomini iz daljne domovine in se pripravljala na odhod v večnost spominjaje se svojih romarskih potov po vsej slovenski zemlji. V svoji mašni knjižici je imela spominčke iz skoro vseh slovenskih božjih poti.

Maša bo za rajno pri sv. Rozi 5. marca ob 12 uri.

† ŠTEFAN DONČEC, doma iz Prekmurja je kar na naglo zapustil solzno dolino. Božične praznike je preživel še zdrav; po novem letu ga je nenadno prišlo in 6. jan. so ga rojaki spremili na Avezanedsko pokopališče.

Doma zapušča ženo. Za rajnega bo maša na Avellanedi 27. februarja po naročilu Ane Frumen.

† IVAN ZVER. V soboto dne 20. novembra se je tu zgodila težka nesreča, ki je zahtevala več človeških življenj. Iz naše srede je pa iztrgala dobrega, od vseh spoštovanega IVANA ZVER, petinšestdesetletnega prekmurskega Slovenca.

Ivan Lutar, nad katerim smo že skoro obupavali, je hvala Bogu na poti okrevanja. Razni drugi Prekmurci so bili pri tem tudi lažje ranjeni.

22. novembra smo dobrega Ivana Zver pokopali na pokopališču "Del Norte". Spremljali so ga številni rojaki, gerent zavoda Banco Mercantil, inženieri in arhitekti podjetja, tovariši delavci in nogreb je vodil duhovnik Doktorič, ki se je od njega poslovil z govorom. Pokojni Zver je bil pred smrtjo na lastno željo previden s svetimi zakramenti. Na v miru počiva! V domovini ima ženo in otroke.

† Zatisnil je oči FERMO GRUSSOTTO, doma iz Trsta. Imel je v Tolosi malo trgovinico. Zapušča ženo Marijo, roj. Piščanec in 4 male otroke. Zakopan je v La Plati 3. dec.

Doba sv. Cirila in Metoda

Če hočemo dobo svetega Cirila in Metoda pravilno razumeti, si moramo najprej nekoliko ogledati zgodovino vzhodnega rimskega imperija, njihove domovine, in drugih najvažnejših sodobnih državnih tvorb.

Primerjanje z našo dobo bo pazljivemu bralcu še mnogo več povedalo, nego bomo tu napisali. Saj ni da bi kar naprej povdarjali staro pravilo, da slični pojavi povzročajo navadno tudi slične posledice pod drugače enakimi ali vsaj podobnimi pogoji.

POKVARJENI BIZANCIJ.

Medtem ko se je bilo zapadno rimsko cesarstvo pod navali raznih narodov že razsulo in so se na njegovem ogromnem ozemlju ustvarile razne nove države, se je vzhodno rimski imperij z glavnim mestom Carigradom (Bizancijem) še nekaj stoletij ohranil. Ali to ni bilo več življenje čvrstega, zdravega, polnokrvnega organizma. To je bilo bolj životarjenje izhirajočega bolnika. Imel je še nekaj večjih podvigov, kakor da bi se mu hotela zopet povrniti stara slava, podobno kakor se tudi oslabelemu bolniku večkrat posreči dvigniti glavo, da vara sebe in okolice; po vsakem takem naporu pa le še bolj oslabi.

“Hagios bazileus, ho avtókratos”, sveti car, samovladar, bil je navidezni neomejeni gospodar. Čeprav je bila takratna družba sprejela krščanstvo v svojih zunanjih bliščečih oblikah, notranja njena sestava ostala je čisto poganska z ogabnim suženjstvom in nič boljšim trinoštvom po starem načinu. Rodovitna tla za vsako vrsto pokvarjenosti ali, kakor bi danes rekli, korupcije! Spletke nemoralnih, ljubosunnih in vladeželjnih žensk, lisičja prekanjenost skopljencev, stremušstvo mehkužnih državnikov, nepričakanost dedičev bogatašev in častihlepno tekmovanje ne prav vzornih duhovnikov so bila gibala bizantinske politike namesto velepoteznih načrtov in dejanj. Carji pa, vkovani v take žalostne razmere in vklenjeni v neskončne in prazne dvorske ceremonije, spremenili so se v vzhodnjaške samovlastnike, pogreznjeni v brezmiselno razkošje in brezdelje, pa v tisto duševno otopelost, ki pripravljala ljudi k temu, da polagajo važnost na ničevosti in zgubijo smisel za resna dejanja. Namesto da bi se z možnostjo oprijemali izvrševanja svojih težkih in odgovornosti polnih vladarskih dolžnosti, so se iz neke malodušnosti in praznoverja vdajali s pretirano molitvenostjo pobožnim vajam, kakor da bi bili menihi ne pa posvetni knezi.

Radi tega svojega, prav malo evangelijem odgovarjajočega duha, so skušali razširjati svojo oblast na polja, kamor ne bi smela segati niti žezlo niti meč. Vtikali so se v modroslovne in bogoslovne prepire, ki so bili takrat v modi, kakor danes modrovanje in mlatenje prazne slame po mnogih društvih in beznicah. Podpirali so enkrat eno enkrat drugo sporno mnenje, preganjali zdaj te zdaj druge in tako le podžigali strasti prepirljivosti in strankarstva. Medtem je svojevoljnost dvornih spletkarjev postavljala in odstavljala pokrajinske namestnike, ki so se komaj zavedali na svojih visokih mestih svoje podrejenosti taki slabotni, čeprav na zunaj sijajni vladí, ki jim pa v potrebi niti ni mogla dati potrebne zaščite.

DRUHAL, NE NARÓD

Po zgledu dvora pokvaril se je tudi narod. Ni kazal več pravega smisla za drugo nego za večno dlakocepljenje o predmetih, ki so komaj bili dostopni največjim modroslovcem. Kakor obsedeni od hudiča napuha hoče imeti vsak prav in hoče, da obvelja samo njegova. Njihovega diskutiranja in debatiranja noče biti ne kraja ne konca. Kolikor bolj

se je izgubljala ponižna vera priprostih in čistih, dejansko krščanskih src, tembolj se jih je pollaščal vrag ohole in nadeute prepirljivosti. Z jezikom so brez prestanka razpravljali o božjih stvareh, kakor da bi bili vsi bogoslovci, od carja do zadnjega berača, njihovo življenje bilo je pa vse prej nego krščansko.

Še druga strast se je bila polastila na neverjeten način tega čudnega naroda, strast, ki mu je jemala še tisto malo treznosti, ki mu jo je pustila prav neverjetna prepirljivost v modroslovnih in bogoslovnih vprašanih, strast za konjske dirke, cirkuške tekme in podobne javne prireditve. Najprej so se štiri vprege pri dirkah razlikovale po beli in rudeči barvi, kasneje so dodali še plavo in zeleno, in te štiri barve so postale sčasoma podlaga za vsa politična in verska strankarska opredeljenja, za najrazličnejše praznoverske norčavosti, z eno besedo, te barve so postale “alfa in omega”, začetek in konec, os vsega političnega, verskega in umskega udejstvovanja tega nekdanj tako plemenitega in odličnega naroda. Med temi strankami s cirkuški barvami je prišlo nešteto do krvavih pokoljev, da so bila radi takih norosti včasih vničena cela naselja. Za take smešne frivolitete se druhal ni obotavljala v navali strasti žrtvovati svoja življenja, če pa je bilo treba braniti domovino, so se umikali in to častno dolžnost prepuščali najemnikom.

Kdo se ne bi spomnil pri branju teh vrst nad vse pretiranega zanimanja naše dobe za razne športne panoge, tekme, stave pri konjskih dirkah in še nekaj novega: za loterijo? Za resne zadeve ni nikdar časa, za neumnosti pa vedno dovolj.

NASTOPAJO NOVI NARODI

Niti vojska takega naroda ni mogla ostati nedotaknjena od tolike pokvarjenosti. Za razmeroma malenkostno število prostakov imeli so celo vojsko častnikov in v vrste domačih izkvarjenih mehkužnežev so se kmalu in z vso lahkoto vrinili bolj junaški, bolj možati in sposobni tujci, barbari, kakor so jim “kulturonosci” Grki in Rimljani pravili. Tako je prišel do najvišjih vojaških časti Slovan, slavni vojskovodja in premagovalec Vandalov v Afriki, Belizar, tako je drugi Slovan nad tem narodom še celo zavladal kot imperator, in sicer kot eden najsposobnejših, Justin I. (520—527). In on je zapustil prestol svojemu nečaku UPRAVDI, znanemu pod imenom JUSTINIJANA VELIKEGA (527—565), sinu Iztoka in Viljenice. Tudi stariši so si polatinili imeni v Sabacius in Vigilancia. Ker Upravda-Justinijan ni zapustil otrok, je tudi njemu sledil nečak, sin njegove sestre Vigilancije (Viljenice) Justin II. (565—578).

Tako so torej Slovani že sto let pred sv. Cirilom in Metodom uspešno izpodirali rimsko-grški element še celo v najvišjih državnih funkcijah. Nič čudnega tedaj, če sta ta dva svetnika, sinova odličnega državnega uradnika v Solunu bila tako dobro znana z jezikom in običaji našega rodu, kakor da sta ga morala poznati že z mladih nog. Mnogi radi tega tudi sklepajo, čeprav se doslej to še ni moglo dokazati, da je bila najbrž njiju mati Slovanka.

Slovani niso imeli postati tako usodepolni mogočnim Bizantincem, niti ne takratni Bulgari, niti Obri, niti Kozari, vsi narodi, ki so se želeli okoriščati na njihov račun. Slovani so namreč zgodaj sprejeli krščanstvo, so se oprijeli rimsko-grške kulture in so radi teh faktorjev, združenih s svojo mladostno nepokvarjenostjo preživeli gnili imperij še do danes. Bulgari so se potopili v morju Slovenstva, od katerih je en narod vsaj njihovo ime rešil pozabljenosti. Za Obri in Kozari ni ostalo niti ime. Izbrani od božje Previdnosti, da kaznujejo zaslepljeni in sprideni narod in vničijo do mozga pokvarjeno bizantinsko carstvo, nevredno njegovega vladarskega položaja in krščanskega imena, so bili mohamedanski Turki.

Ne gre za zabavo...

Predpustni čas je čas porok; čas, ko se ustvarjajo nove družine, ko si ženin in nevesta obljubita zvestobo do groba. Med veseljem novoporočencev in svatov se izvrši ta korak. Ženin in nevesta se zibljeta v sanjah srečne bodočnosti. Pri tem pa prečesto pozabita, da sreča bodočega doma ne stoji na cvetnih vencih in poročnih darilih... Ona dva sama morata postaviti soliden temelj, na katerem bosta nato s pomočjo božjo dosegla srečo sebi in bosta osrečila tiste, katere jima bo Bog dal.

Lep obraz, sladek smehljaj, prijeten način govorjenja in obnašanja... razne zunanosti so prečesto tisto, kar tvori osnovo "zaljubljene ljubezni". Kolikokrat sledi pozneje bridko razočaranje!

"Kdo bi mogel verjeti, da je taka?" "Vsi so pravili kako dober fant je! Če bi to preje vedela!" "Zakaj mi tega preje ni nihče povedal!"... takele besede izgovarjajo kmalu po poroki tisti, kateri stvari niso vzeli dosti resno in so se ženili ne za resno nalogo življenja, temveč le za "medene tedne".

Tri stvari so neobhoden pogoj za srečen zakon:

1. **PRAVI NAMEN.** Tisti kateri si želijo zakonskega življenja le radi užitkov, katere jim nudi, bodo kmalu razočarani. Na svetu ne živimo za razveseljevanje, temveč na preskušnji. Življenje je delaven dan, v katerem je treba izpričati, koliko je kdo vreden za večnost, kjer nas čaka večer praznik. Zato dožive tako žalosten polom tisti, katerim ni mar večnosti in hočejo nebesa na zemlji.

Pravi namen zakona pa je izpolnitev naloge, da sodelujejo s Stvarnikom pri ustvarjanju novega rodu. V tem delu se mora nesebično žrtvovati in prav v tej neesbični žrtvi materinstva in očetovstva po nauku svete vere, je postavljena sreča starišev. Tista mladenka, ki se moži zato, da bo živela potem — brez skrbi, na ramah moževih; tisti fant, kateri meni, da bo žena njega vzdrževala, bosta oba prevarana. Na taki trgovski podlagi sklenjeni zakoni bodo pekel za stariše in za otroke! Tista mladenka pa, katera stopa v zakon zato, ker hoče z žrtvijo same sebe in z odpovedjo svojim muham osrečiti moža, katerega ljubi in se hoče žrtvovati za otroke, katere ji bo Bog dal; tisti mož, kateri z istim namenom posveti vse svoje sile in čas sreči svojega doma; ta dva bosta nedvomno imela marsikatero bridkost v življenju, toda še več pa bosta užila veselja in zadoščenja ob zavesti spolnjene dolžnosti in sredi vzornih otrok, kateri jima bodo opora za stara leta.

2. **Poznanje bodočega življenjskega zadruga.** Zaljubljeni so gluhi in slepi. Razumni stariši jim zastonj skušajo odpreti oči. Deklé se tolaži: "saj se bo poboljšal"; fant pravi: "tako govore o njej zlobni jeziki..." Prav zato je Stvarnik vsadil v človekovo naravo močne strasti, da je mogoče spoznati moralno vrednost človekovo. Tisti fant in dekle, ki hoče pazno prisluhniti besedam treznih opazovalcev ter skuša dosledno vztrajati zvesto na potu božje postave v borbi za neomadeževano življenje, lahko iz obnašanja drugega kmalu razbere, ali je oseba kaj vredna ali pa je le pohota, ki išče minljivega telesnega užitka... Kako usodno napako zagreše tisti, ki se igrajo s svojim poštenjem, kajti s tem zastrupljajo v kali srečo in zdravje bodočih otrok in s tem slepe sami sebe, da se ne morejo medsebojno nepristransko spoznati dokler je čas.

BRATOVŠČINA Ž. R. VENCA

ima sejo na AVELLANEDI 20. febr., na PATERNALU 27. februarja

ALGUNOS LIBROS PARA LOS EDUCADORES

Navedemo nekaj za to primernih knjig:

La Maternidad Cristiana (215 p.) \$ 1.50.

El amor humano (240 p.) \$ 2.—.

Relaciones entre jóvenes de ambos sexos (122 p.) \$ 0.60.

Los Mayer (150 p.) \$ 0.90.

Normas morales de Educación \$ 2.—.

Amor - Matrimonio - Familia \$ 1.25.

3. **Priprava na bodoče dolžnosti** je stvar, katero premnogi čisto zanemarijo. Nič jim ni mari, da bi se pripravili na težko vzgojno dolžnost, ki stariše čaka. Darovi, poljubčki, razvajanje in morda kazen so edina sredstva, katera poznajo in s tem otroka spridijo. Potem mečejo krivdo na otroke s ceste... Nič ne pomislijo, da se nihče ne more lotiti dela, ne da bi se ga preje naučil. Za najtežje delo, ki je oblikovanje mladih src, vzgoja v čednosti in boj proti slabim nagnenjem se je treba resno pripravljati, ker je to ne le prelepa temveč tudi zelo težka naloga. Vseh stvari najdeš v premnogih hišah, — praznih ali celo slabih revij in knjig, slišiš surovo govorenje in prepire. Čas je za zabave, za kino, za nogometne tekme... Za v cerkev, za molitev, za koristno knjigo, za smoteren pouk in nego otrokovega srca pa ni ne časa, ne smisla, ne denarja... Kako naj taki stariši pričakujejo od svojih otrok veselja in tolažbe na stara leta, kajti kolikor bolj bodo odrasli toliko bolj bodo — živinski, ker človeka in otroka božjega v njih nihče ni vzgajal pač pa — otroke tega sveta, ki je "razuma žival" in kadar posurovi postane hujski kot nobena zverina.

Resna mati in prevdaren oče bo raje pustil sto drugih manj potrebnih stvari in bo skrbno čital dobro vzgojno knjigo in se prizadeval da tudi sam daje otrokom dober zgled. Tisti pa, ki se na poroko pripravljajo, naj svoje proste ure uporabijo s čitanjem dobre knjige, ki jih pripravlja na bodoče naloge.

SLOVENC! MISIJONSKI PRIJATELJI!

MIRKO RIJAVEC

Misijonar med divjimi "Jivaros", Ecuador,
Nujno potrebuje naše pomoči.

Darove pošljite na naslov:

Misión eslovena, Pasco 431.

Prošnji g. misijonarja P. Rijavca so se doslej odzvale 4 osebe. Darovali so: N. Rijavec 10.—, Ana Jug 5.—, Eliza Kragelj 5.—, N. N. 20.—.

El pueblo esloveno implora su salvación con una procesión de penitencia. El obispo de Liubliana, mons. dr. Gregorio Rožman, lleva la cruz dirigiendo la procesión; luego consagró el pueblo al Imaculado Corazón de María, colocando en Ella más confianza que en los tanques, cañones y aviones.

BAJO EL SOL LIBRE

VIGESIMO SEGUNDO CAPITULO

Más allá del Mar Negro aparecía el sol, sus primeros rayos iluminaban las alturas de los alrededores de Bizancio y las elevadas ramas de pinos y plátanos. En el campamento, reunidas frente a los cuarteles, las fuertes tropas de hoplitas, arqueros, honderos y la caballería, esperaban al supremo comandante Azbad.

A Iztok, el corazón se le subía a la boca. No había cerrado los ojos durante toda la noche. Permaneció en la villa de Epafrodit, junto a Irene, hasta el amanecer, luego montó a caballo y salió de la ciudad. Esperó a que el salvaje Azbad se presentara en las caballerizas de potros indómitos, sabía que debido a los acontecimientos de la noche, lo iba a apuñalear con los ojos y hundir en el infierno con sus maldiciones. Los oficiales conjeturaban y comentaban la tardanza del magister equitum, cuya puntualidad era proverbial: debían realizarse maniobras importantes para las que todo había sido preparado y previsto, pero sólo él no daba señales de vida.

Los escudos relucían al sol, las puntas de las lanzas centelleaban y en los yelmos refulgía la luz de la hora temprana. Apareció un mensajero de Bizancio y entregó un pliego al primer oficial.

Azbad comunicaba que no llegaría antes de las once, mientras tanto, ordenaba realizar en el campo algunos ejercicios livianos; a las once debían reunirse todos, oficiales y soldados, frente a los cuarteles.

Las tropas postergaron con alegría la difícil prueba; se encaminaron a la plaza de armas con pies ligeros. Capitanes y oficiales se preguntaban qué les anunciaría el magister equitum. Un único presentimiento los absorbía a todos, que se iba a realizar una gran invasión al Africa o a Italia contra los godos. En Bizancio se habían difundido graves noticias; Belisario estaba reuniendo reclutas a sus propias expensas y esto era una señal muy significativa.

Iztok se sentía contento y preocupado a un mismo tiempo. Estaba contento porque debería volver antes al hogar y porque cuanto antes esto ocurriera, tanto antes se reuniría con Irene; lo preocupaba si se realizarían o no las sospechas de los oficiales. Las largas y difíciles maniobras de la primavera anunciaban tiempos difíciles. Si lo que haría Azbad sería la orden imperial de que tal o cual centuria debía embarcarse inmediatamente, la fuga sería imposible y quedaría separado de Irene para siempre. No contaba con la posibilidad de volver vivo de la guerra. Y aunque volviera, ¿dónde encontraría a Irene? ¿La protegería Epafrodit? Ya era anciano; podía morir; podía atacarlo Teodora y arrebatársela. Sus pensamientos eran cada vez más dolorosos; se arrepentía sinceramente de no haber desaparecido con Irene durante la noche.

En la plaza de armas, las horas se arrastraban. Parecía que el sol se hubiera detenido; Iztok creía que nunca llegarían las once. Escribió un mensaje para Epafrodit en el que le rogaba que, si no volvía a casa, le enviara un bote por Numida, hasta los barcos de transporte, en el puerto de guerra. Si lo enviaban al barco que partía para Italia, había decidido firmemente arrojarlo al mar y escapar.

Durante un descanso, llamó al viejo esloveno que había luchado entre los hijos de Svarun, contra Hilbudi.

“Esloveno, ¿hablaste sobre la huida con tus compañeros?”

“¡Preclaro centurión, hablé! Las lágrimas bañaron sus mejillas cuando supieron lo que intentas. Te seguirán todos. También los godos están de nuestra parte.”

AZBAD PRENDIÓ SU Pecho EN ÁGUILA DORADA

“¿Y si me engañas? ¡Por el hogar de tu padre, que no te perdonen los dioses!”

“¡Que me destruyan si no dije la verdad!”

“Te creo, esloveno. Te creo porque no eres bizantino. Más vale nuestra palabra que el juramento de los cristianos bizantinos.”

“¡No el de todos, centurión! ¡Los verdaderos cristianos valen oro!”

“¡Sí, los verdaderos, es cierto!”

Iztok recorda a Irene.

¡Los verdaderos cristianos son como perlas!”

“También entre los vándalos encontré algunos que tenían el corazón de piedras preciosas.”

“Bien. Te creo... Ahora escucha.”

Miró con precaución a su alrededor, por si había alguien que pudiera oírlo. Señaló con las manos las colinas vecinas, como si explicara los movimientos de un ejercicio.

“Los días de mi permanencia en Bizancio están contados. Huiremos con toda seguridad antes de ocho días.”

La sangre del esloveno aflúa de placer a sus mejillas, de manera que la larga vincha de su frente se puso tensa.

“Digo que en ocho días. Avísales a los demás para que estén preparados. Es decir, cuando recibas una carta mía, o un mensaje o un aviso, o lo que fuera, tal vez no te lo envíe yo, sino alguien otro en mi nombre, entonces vayan a Bizancio al anochecer, como si fueran a las tabernas, sin llevar armas. Tomen la calle central del foro de Teodora, doblen luego por la calle angosta, y cuando se acerquen al mar, avistarán una gran caballeriza. Llaman allí, se les abrirá y me esperarán. Todo lo demás lo sabrán después... ¿Entendiste?”

“Entendí, centurión. Esta misma noche buscaré esa caballeriza, hoy mismo, así no me confundiré. Esa debe ser la cuadra del señor a cuyo lado vives; es rico y tiene una villa. ¡Lo conoce todo Bizancio!”

“Sabes la verdad. ¡Vete, trabaja y calla!”

Las centurias realizaron algunos ejercicios más y luego se alinearon frente a los cuarteles, para esperar a Azbad y sus misteriosas noticias.

A las once en punto apareció, jinete en su caballo, el magister equitum. Formaba un hermoso cuadro sobre su brioso caballo árabe, engalanado con su uniforme dorado. Galopaba alegremente, atravesando como un rayo el ancho camino. Cabalgó entre las filas de soldados, de un extremo a otro, y, por último, se detuvo ante el cuerpo de capitanes y oficiales de más jerarquía. Extrajo de su cinturón un documento enrollado, lo extendió y abarcó a los hombres reunidos ante él con una mirada altanera y potente. Quería que leyeran en sus ojos en nombre de quién iba a hablar.

“En nombre del Emperador, Conquistador de naciones, Señor de la tierra y el mar...”

Un escalofrío recorrió todos los cuerpos. Algunos se asustaron y otros se alegraron. Estaba claro que el rescrito imperial anunciaba la guerra y la partida. De allí que temieran los presumidos a los que les agradaba la vida de Bizancio y se regocijaban aquellos que deseaban la guerra y el saqueo en tierras extrañas.

“Después de la victoria sobre los vándalos, el Todopoderoso Déspota prometió un puesto brillante en sus ejércitos a aquél que fuera el campeón de los arqueros en el hipódromo.”

Los oficiales se volvieron hacia Iztok. Los ojos de éste, en cambio, se nublaron. ¿Y si la Emperatriz lo había acusado de seducir a las honradas cortesanas y en ese mismo instante lo prenden y lo juzgan?... Apretó fuertemente la empuñadura de su pesada espada.

“Todos sabéis quién venció.” Azbad calló y miró a los oficiales. Estos, gritaron a una: “¡Iztok!”

“Como la palabra del Emperador es santa, así lo es su promesa. No prometió honrar al vencedor sólo como centurión, pero como era bárbaro y aún nada sabía del arte de la guerra, no podía ser cumplida en un todo la promesa. Como ahora ya se muestra buen guerrero y buen comandante, se cumple hoy la santa promesa del Emperador: Iztok, que de ahora en adelante ya no tendrá nombre bárbaro, sino que, siguiendo nuestras costumbres, será llamado Orión, es desde ahora magister peditum.”

Por un momento los oficiales se anonadaron, luego uno a uno, fueron a felicitar a Iztok y le presentaron honores militares.

Azbad mismo lo saludó y prendió sobre su pecho un águila dorada, símbolo del magister peditum. Después de impartir algunas órdenes, mandó a Iztok presentarse esa noche en la guardia de honor; le confió la inspección de los guardias en los cuarteles, el pentapiro y el palacio imperial.

Una vez hecho esto, Azbad volvió a la ciudad.

Inmediatamente tras él, partió Iztok, montando en su caballo, en demanda de Irene. Su corazón brincaba de alegría, en cambio, la frente del griego se ensombreció. Se encaminó al peristilo, contempló durante largo rato la fuente rumorosa, golpeó los mosaicos con el pié y exclamó:

“Epafrodit no confía ni cree en la Emperatriz ni aunque ella le dé un navío cargado de perlas o el nimbo de su cabeza.”

VIGESIMO TERCER CAPITULO

Desde que Iztok rompiera las redes en que la voluptuosidad de Teodora pretendiera envolverlo, la Emperatriz parecía semienloquecida por el despecho. No ofrecía banquetes; los oficiales, senadores y patricios esperaban días y días delante de su puerta, con la vana esperanza de poder acercarse a ella. Sólo Azbad se allegaba día tras día ante la Emperatriz, porque él debía ser ahora su confidente, la mano derecha de su cruel venganza.

La misma noche en que Irene fuera atacada, Azbad comunicó en las cortes imperiales cómo había fracasado el siniestro plan. Al oírlo, la cólera de Teodora se propagó en una exclamación que resonó en la habitación de marfil: “¡Epafrodit, recordarás el día en que cancelaste los cálculos de la emperatriz!”

Desde entonces ya no habitó la piedad en su alma, que hervía como un volcán, en su deseo de sumir a los tres en un salvaje desquite. Demasiado bien sabía que el bárbaro Iztok no era tan precavido como para hacerse acompañar por servidores que ni siquiera tenía. Por lo tanto, en todo eso estaba la mano del sagaz Epafrodit, del viejo zorro. Ahora él sentiría en carne propia la venganza de la señora de las tierras y los mares.

Caminaba por los salones ensimismada, la soledad la acompañaba en sus momentos de ocio, estaba malhumorada, castigaba a las esclavas que no podían servirla con completa atención y acatamiento, punzándolas con agujas de oro. Pensó que Iztok, a instancia de Epafrodit, podría huir. De él debía vengarse primero, por eso debía vigilarlo y asegurárselo. Falsificó ella misma la orden imperial por la cual se lo honraba y elevaba al grado de magister peditum. No temía ni en lo más mínimo que Irene huyera. El monje era demasiado candoroso, pensaba, se salvó por casualidad de las garras de Azbad; ya vendría el tiempo en que se la llevaría el pavoroso amor, que le arrancaría el piadoso color de sus mejillas y saciaría su sed en los ojos inocentes. Mucho más la atormentaba Epafrodit. Todo Bizancio lo conocía, la corte lo estimaba, le agradecía el emperador, pues no escondía su oro cuando la armada se preparaba para la guerra. Para aniquilarlo, había que idear un plan ingenioso.

Tras las pompas y las fiestas, la codiciosa mujer se desentendió de todos los placeres, para urdir y elaborar planes.

Para arruinar a Epafrodit, era necesario granjearse la voluntad del emperador.

Morían las horas, la emperatriz yacía acostada sobre los labrados cojines, contemplaba de noche las estrellas, como si buscara en ellas una inspiración ingeniosa. Llamaba a las adivinas para que le mostraran el porvenir: todas le hablaron de gotas transparentes, que sin más, expulsan el alma del cuerpo. Pensó al final que no le quedaría otro medio, que comprar a un servidor para que envenenara a Epafrodit.

Pero no podía simpatizar con este pensamiento. Golpeaba su frente con el menudo puño y maldecía a su mente por no venir en su socorro cuando necesitaba ayuda.

Luego, esa misma tarde, tuvo una idea, que surgió cuando Azbad le informó que Iztok —Orión— ni siquiera pensaba en la huida, por la gran alegría que le había producido el honor recibido. “Dispuse”, agregó, “que esta misma noche se presente aquí”, luego señaló hacia abajo, hacia donde estaban las prisiones eternas, bajo el palacio, prisiones horribles para los que perdían el favor imperial.

“¡Actúa con rapidez, sin vacilar! ¡Reúne gente de confianza! Cuando los hechos se produzcan, envía hombres a todas partes para que persigan y detengan al fugitivo esloveno. ¡Vete!”

La actitud de Teodora, que mostraba un buen humor desacostumbrado, sorprendió a Azbad. Cuando se arrodilló, con la intención de besar su pié, no pudo esperar más, y repitió:

“¡Vete, ejecuta con certeza! ¡Te recompensaré!” se dirigió hacia donde estaba el emperador.

*

Justiniano estaba solo, sentado sobre un banco duro, delante de una mesa colmada de pliegos en los que se exponían juicios. Meditaba sobre los intrincados juicios, y él mismo escribía las sentencias en las hojas.

Cuando apareció Teodora, demostró una gran alegría. Se levantó, apuró sus pasos hacia ella, y la abrazó ardientemente. Pero se separó pronto, para mirar, con ojos interrogantes, sus cansadas mejillas.

“¿Qué le sucedió a mi única, a mi santa, para que sus mejillas estén tristes, para que se deshojen las rosas de la vida?”

Teodora se inclinó sobre él, rodeo tiernamente su cuello con el brazo, y dijo: “Si tú sufres, señor, como podría alegrarse aquella que vive y muere por tí. Desde que leí la tristeza en tu rostro porque no podías recubrir de seda las habitaciones de tu fiel Teodora, penetró la melancolía en mi alma y no pude dormir, ni estar contenta, hasta que la Divina Sabiduría iluminó mi alma.”

“¡Oh, tú generosa, tú la única!”

Justiniano volvió a besarla y abrazarla.

“Habla, señora. Sé que tu pensamiento, inspirado por la divina sabiduría, es elevado”, se volvió hacia la ventana, y miró agradecido hacia Santa Sofía — “y el déspota lo realizará para que lo alabe la tierra y se alegren los cielos.”

Se sentaron sobre un diván sencillo, hecho con cuero persa. Teodora continuó:

“¿No le parece al déspota verdadero y justo que la seda, creada por Dios para aquellos a quienes designó sus representantes sobre la tierra, y conductores de naciones, debe ser comerciada por ellos mismos, y debe volver en sus manos, y no mancharse por las de comerciantes poco escrupulosos y de baja laya? ¿No te parece, déspota, verdadero y justo?”

“¡Elevado y verdadero es tu pensamiento, señora! ¡Continúa!”

“¡Por eso, la mano del déspota justiciero, del supremo amante de la justicia y del derecho, el mayor entre todos los que conoció y conocerá la tierra hasta el último de sus días, esa mano debe escribir inmediatamente la ley por la que la seda sea monopolio, sea propiedad y derecho exclusivo del emperador, para quien ha sido creada!”

“La piedad de Dios es infinita, pues me ha dado tal emperatriz. Todos mis pensamientos eran impotentes ante el tesoro vacío, las fuentes de riqueza se van secando y poco falta para que mis construcciones se detengan. Y llegas justo en esta hora, emperatriz; la voluntad divina te ha guiado; una palabra, un pensamiento, y todo está a salvo. Debería ser tu esclavo, pues no descubrí los ríos de riqueza que pueden desembocar en el tesoro del estado.”

El débil déspota cayó de rodillas ante Teodora, abrazó sus pies y besó la fina túnica que cubría su cuerpo.

“Pues todos los comerciantes son estafadores, culpables, injustos, es seguro que no venderán ni darán toda la seda al justiciero estado. Será necesario realizar investigaciones; aún en contra del santo derecho, serán juzgados, y luego, como si se tratara de culpables, se les confiscará sus propie-

dades para que de ellas disponga el emperador, que hace la felicidad de las naciones.”

“Tu sabiduría no tiene fin”, suspiraba Justiniano, que estaba realmente encantado con los planes preparados por la ingeniosa Teodora.

“De inmediato realizaré tu idea, a la mañana se anunciará la nueva ley. Para esta noche preparo un banquete al que invitaré a toda la corte, para proclamar a la emperatriz como a la más sabia sobre la tierra.”

Cuando Teodora volvía a sus habitaciones, la sangre hervía en sus venas.

“¡Ah, Epafrodit, no poseerás por mucho tiempo tu hermosa villa! Teodora dormirá en ella, y las ricas alfombras serán holladas por mi pié, tú en cambio, irás a la prisión, dormirás sobre la piedra, sobre el suelo frío, para que medites hasta tu último respiro en la afrenta que inferiste a la emperatriz.”

*

Mientras tanto, en la villa de Epafrodit, tres corazones palpitaban llenos de felicidad y delicia: Irene se había recordado del susto y hablaba a Iztok sobre la Verdad, sobre Jesúcristo, que premia a los justos y castiga a los culpables. Iztok, sentado a su lado, estaba aturdido. Su voz le parecía el canto de un ruiseñor, en sus calidas miradas soñaba a su hermosa tierra, a la que volvería para hacerla feliz. La fría alma comerciante de Epafrodit se entibiaba y sentía todo el vacío de su vida, que le pareció entonces completamente aburrida y sin sentido. No vivió el momento en que una mano, fiel y buena como la de Irene, le acariciara la frente cansada y ardiente. Ahora ya estaba en la noche de su vida, casi al final. Podría acostarse sobre oro y cubrirse con seda, pero el oro es muy frío y la seda muy fresca. De improviso le faltó aquello que da a la vida del hombre dulzura, que le da razón a la lucha, le faltaba un corazón que lo amara sinceramente. Por eso decidió jugarlo todo, sólo para poder dar a esos dos protegidos aquello que a sí mismo ya no podía dar, aquello que ya estaba perdido para él.

Avijonsko pismo iz Maribora z dne 3. sept. 1943. Fant se star šele 17 let.

Dragi Stric Joško!

Se boš čudil, da se Ti tudi jaz enkrat oglašam. Jaz sem Ti pisal dostikrat, ampak sem dobil vsakikrat nazaj pisma, zato poizkusim to pot zopet.

To tako vem, da Ti je znano, da smo mi že več kot 2 leti pod Nemčijo. Nam se godi sedaj “čisto dobro”.

Jaz sem se že izučil trgovine in sem sedaj že izučen. Delam že čez 3 leta v Mariboru. Sedaj pa moram “einrikat” k vojakom, ampak upam, da bo to tudi minulo in boš Ti lahko prišel nazaj sem iz Amerike. Milko.

*

Santiago de Chile, 20. XII. 1943.

Častiti g. Hladnik!

Končno mi je mogoče, ne da se spomnim na Vas, ampak da Vam pšem par vrstic.

V našem Zavodu še imamo izpite, 2. moji učenci so že končali z mojimi predmeti. Zato imam nekaj prostega časa, ki ga uporabim, da storim dolžnost hvaležnosti in tudi da Vam voščim vesele Božične praznike in srečno Novo leto.

Redno sem dobival “Duhovno življenje”, ter sem si tudi vzjel v dolžnost, da sem je poslal starišem naših jugoslovanskih gojencev v Zavodu.

Edine novice iz domovine sem zvedel iz “Duhovnega življenja” in nekaj iz časopisov. Kaj bo sedaj v Jugoslaviji? Kaj naj mislimo o Mihajloviču in o “Titu”? “Tito” ni morda komunistična roka v Jugoslaviji? Ali vendar moram upati, da dela le iz domovinske ljubezni! Večkrat mislim na stvar, a vedno ostanejo moja vprašanja brez odgovora. Samo molim

vsak dan za ljubo domovino.

Dobil sem pisemce od svojih domačih, ki se nahajajo pod Madžarsko (Pečarovci v Prekmurju), pravijo, da se vsi dobro nahajajo — upam, da je res tako.

Prej ko končanm, naj Vam še enkrat želim vesele Božič in Novo leto. Če med letom Vam nisem pisal, je bilo zaradi pomanjkanja časa, a vendar sem se večkrat na Vas spomnil, in se bom spominjal, posebno med sv. Mašo.

Vdani Vam Aleksander Horvat.

Srečko Ferfolja in Pepca Špacapan v krogu najbližjih svojcev. 5. jan. sta se poročila. — Srečko je bil svoj čas urednik Slov. tednika. Pepca pa je bila dolga leta zvesta pevka Slov. doma. Novi par ima svoj dom v Pampi del Infierno (Chaco).

BOJI V SLOVENIJI

RAKEK, CERKNICA, LOŽ in vse do RIBNICE in Kočevja so pozorišča težkih bojev.

MARIBOR je bil izbran od Nemcev kot središče letalske industrije. 8. jan. so zavezniški bombniki obiskali Maribor in razbili velik del letalske tovarne.

CELOVEC je dobil bombni obisk 16. jan. Tudi tam so avijonske tovarne.

NOVO MESTO. V Gorjancih je sedež partizanskega poveljništva za Slovenijo v Novem mestu pa je močna nemška posadka. Ponovno pride do resnih spopadov med partizani in Nemci. Blizu Novega mesta je vas MALI SLATNIK, katerega so partizani napadli in razdejali, ker je bilo tam nekaj Nemcev.

DOBREPOLJE. V kočevskih gozdovih imajo tudi partizanski odredi svoj tabor iz katerega ogrožajo nemške posadke po ribniški okolici.

PODBERDO na Primorskem. V tolminskih hribih so se po splošni nemški ofenzivi obdržali še močni odredi četnikov, kateri se 20. dec. prišli do 1200 m dolgega mostu čez Bačo v Koritnici in so ta most pognali v zrak ter s tem pretrgali za dolgo časa bohinjsko železnico, ki veže Jesenice z Gorico.

GORENJSKO. Tudi v Karavankah se drže odredi četnikov, ki stalno vznemirjajo Nemce na Gorenjskem. Prve dni v jan. so vdrl v Koroško Belo, kjer imajo Nemci močno postojanko.

NOVE ŽRTVE DOMAČIH BOJEV. Župnik v Sv. Križu nad Jesenicami KRAŠNA FRANC doma iz Koroškega, je bil več let kaplan v Semiču. Sedaj se je pridružil četnikom in je bil letos oktobra ubit.

KANONIK BRANKO KEK, preje kaplan in katehet v Novem mestu, doma iz Trebnjega je bil ubit v Novem mestu.

V BLOKAH na Notranjskem je padel župnik Franc Hren, doma iz Verda pri Vrhniki, rojen 1900. Organiziral je v Blokah vaško stražo in je bil z njo tudi pobit.

† Umrla je MARA NEMČEVA v Montevideu. Komaj dvajsetletna se je poslovila. Navdušena Slovenka, zavedna Jugoslovanka, sodelovala je vse dokler ji je zdravje dovoljevalo pri naših prireditvah. Bada je pela, rada je deklamirala, in tako prepričevalno, da je vse navduševala in ganila do solz. Kot dobra Primorka, ki je prišla s stariši, sestro in bratom iz Mirna pri Gorici, je grenko čutila usodo svoje goriške domovine. Bila je pa tudi skreno pobožna in dobro dekle. Zato mi je bilo toliko težje, ker nisem bil na njenem pogrebu. Radi strahovite nevihte, ki je tod divjala na dan svetih treh Kraljev, so bile vse telefonske zveze prekinjene in mi niso mogli obvestiti. Naj v miru počiva, zlata duša, in naj moli v nebesih za naš trpinčeni narod, ki ga je toliko ljubila. Teško prizadetim starišem naše iskreno sožalje!
Doktorič.

SE EN PRAZNIK

Štefanov je na Avellanedi veliko, Janozov pa povsod kraj in tako smo praznovali god vseh na Avellanedi 26. dec., kjer se je zbralo lepo število rojakov na prijetni domači zabavi ob okusnem prigrizku in krepčilnem požirku. Spet so se izkazale naše avežanedske gospodinje, ki so nam mizo napolnile z vsemi dobrotami,

Docela nepričakovano je odpeljala v večnost smrt

RUDOLFA CUMAR,

doma iz Gorice, starega 50 let. Pred 20 leti je prišel v Ameriko. Bil je sobosilkar. Sicer ni bil posebno dobrega zdravlja, toda na videz ni bil v nevarnosti. Na sam Božič zvečer ga je nenadno prišlo in ni bilo več leka. Srčna kap je ugasnila življenje in vzela očeta dvema sinovoma. Za rajnim žaluje žena Ida in sinova Gofrid in Sergij, ki pa že oba delata. Rajni je bil blaga duša in so ga vsi spoštovali, ki so ga poznali. Njegov pogreb je pobral mnoge prijatelje na čakariti 26. dec.

Maša za rajnega je bila 23. jan. v Sv. Rozi.

mi, moški pa so poskrbeli za žejno grlo. Malo neveščno nam je bilo, da nam je odpovedala kinematografska priprava, toda to nam našega veselega razpoloženja in božičnega veselja ni skazilo. Drugič bomo pa za tako priliko preskrbeli nekaj novega, česar doslej še nismo videli in bo nekaj izrednega. Boste že videli!

IVAN ANDREJAŠIČ

Nova žrtev nagle smrti je postal doma iz Podgorja pri Kozini, star 44 let. Pred 14 leti je prišel v Ameriko in si s pridnim delom ustanovil prijazen dom v Munro, kjer je užival veliko spoštovanje med rojaki in je bil zaveden Slovenec in Jugoslovan, delaven član odseka "Ljubljane" JNO.

21. jan., ko se je vračal domov, ga je naglo zgrabil vlak in je bil na mestu mrtev. Mnogi rojaki so ga pokropili na domu in spremili na zadnji poti. Bredok udarec je zadel dobro ženo Ivanko in 14 letno hčerko Sabino, ki objokujeta izgubljenega moža in očeta.

Doma zapušča rajni stariše in več bratov in sester. Dva brata ima tudi v Sev. Ameriki. Tukaj pa je tudi brat Vincenc.

Maša za rajnega bo 20. febr. ob 12 uri pri Sv. Rozi.

POROČILO iz Ljubljane datirano 19. sept. pravi, da so Nemci takoj po padcu Italije osvojili Ljubljano, nato vso železnico. Pozneje pa so z ognjem in mečem opustošili vse vasi od Ljubljane do Trsta v bojih s četniki in partizani.

VOLITVE V SLOVENIJI

so izvršili partizani v juniju 1942, v času, ko je partizanska akcija postala najbolj občutna.

Objavljamo nekaj dokumentov, ki se nanašajo na tisti čas. Sicer je to že zastarelo, a vendar za nas zanimivo:

Iz Kečevskega so prišli četniki in preganili italijanske posadke iz krajev med Ribnico in Dobropoljama.

Župnijski urad v Dobropoljah je nato dobil od partizanov naslednji "odlok": "Izvršilni odbor Osvobodilne Fronte slovenskega naroda župnij: kemu uradu v Dobropoljah:

1. Vse katoliške duhovnike na osvobojenem ozemlju pozivamo v smislu slovenskih garancij, ki jih je OF dala izpovedovalcem raznih svetovnih nazorov in veroizpovedanj, posebno katoličancem, da lojalno izpolnjujejo svoje narodne dolžnosti in pomagajo utrjevati novo oblast. Obenem jih opozarjamo, da bomo upo-

rabljali najstrožje mere proti tistim duhovnikom, ki bodo širili temu nasprotujoče vesti in izpodkopavali narodno oblast ter kakorkoli alarmantno nastopali.

2. Duhovnikom prilagamo v vednost poziv, ki ga je vodstvo skupine katoličanov v OF naslovila na katoličane osvobojenega ozemlja. — Smrt fašizmu, svobodo narodu!"

Gornjemu pisanju sta bila priložena dva odloka, ki sta se glasila:

O PREPOVEDI PROTINARODNEGA TISKA in njegovega širjenja.

1. Prepoveduje se razširjati na osvobojenem ozemlju ves okupatorski in domači tisk, ki nasprotuje narodni osvobodilni borbi pod vodstvom OF slovenskega naroda, in ki napada njeno delo in njene organe.

Razširjanje takega tiska spada pod določbo odloka o zaščiti slovenskega naroda in njegovega osvobodilnega gibanja pod vodstvom OF slovenskega naroda.

2. ŽUPNIJSKI URADI, KOT JAVNOPRAVNI URADI, so odslej dalje odgovorni za svoje delo novi narodni oblasti ter dolžni, da vse svoje poslovanje spravijo v sklad z novo slovensko narodno oblastjo. V tem smislu morajo župnijski uradi prekiniti vsak stik z okupatorskimi oblastmi ter prenehati s slehernim izpolnjevanjem njihovih ukazov.

Župnijskim uradom naročamo, da v nedeljo 31. maja 1942 preberejo s prižnico razglas o postavitvi slovenske narodne oblasti.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Priložen je bil tudi naslednji razglas za branje s prižpic:

RAZGLAS! 17. maja 1942.

Člen 1: — Na slovenskem ozemlju, ki ga zasedajo slovenske narodne osvobodilne partizanske čete, prevzema oblast OF slovenskega naroda.

Člen 2: — Civilno oblast OF vrše za prvi čas terenski odbori OF na svojem dosedanjem področju, ostanejo pa podrejeni dosedanjim nadrejenim organom.

Člen 3: — Terenski odbori OF kot občastveni odbori OF vrše oblast OF s tem, da samostojno ukrepajo v vseh primerih, ki zahtevajo neposredno ureditev po smernicah in demokratičnih načelih OF in po navodilih izvršnega odbora OF.

Člen 4: — Terenski odbori OF kot oblastni odbori OF izvajajo takoj ko so dani pogoji, volitve v redne oblastvene odbore, ki jih po izrajevni potrebi sestavlja 5—15 članov brez razlike spola. Redni oblastveni odbori se imenujejo "narodno osvobodilni odbori".

Člen 5: — Volitev narodno osvobodilnih odborov se izvršijo na javnem zborovanju. Aktivno in pasivno volilno pravico imajo vse osebe brez razlike spola, ki so izvršile 18. leto in bivajo na 7področju pristojnega terenskega odbora.

Poleg vseh teh pisanj je bil priložen tudi letak, ki se je glasil:

Vrše se prve svobodne volitve na slovenskem ozemlju! Slovensko ljudstvo bo lahko izbralo take zastopnike, ki jim zaupa, in ki bodo res zastopali njegove koristi. Osvobodilna Fronta, ki že leto dni z uspehom vodi borbo za osvoboditev, združitev in samoodločbo slovenskega naroda, poziva vse prave Slovence, da pri prvih svobodnih slovenskih volitvah izkažejo zaupanje preskušanim borcev za svobodo — **AKTIVISTOM OSVODILNE FRONTE!**

Predno pa je prišla nedelja 31. maja 1942, ko naj bi se vse to razglasilo so prihruli italijanski bombniki nad Dobropoljsko dolino. Dva dni kasneje so prišli

tanki in artilerija, ki so sejali smrt in grozo po slovenskih vaseh.

Nameravane volitve se tedaj niso moge izpeljati, pač pa so prišle na vrsto več kot leto pozneje, v sept. 1943. Tako le pravi poročilo iz partizanskega vira v angleškem časniku:

Kakor je čitati v nekaterih listih, so čete ljudske osvobodilne vojske Slovenije že toliko očistile sovražnika, da so se vršile tamkaj meseca septembra volitve za demokratično vlado. V prvih dneh meseca oktobra pa se je vršil prvi kongres slovenskih ljudskih zastopnikov. Na tem zborovanju je bil tudi major Joyce kot zastopnik angleške komisije pri vrhovnem poveljstvu Ljudske osvobodilne armade v Sloveniji. Na kongres je prišel v družbi z dr. Ivanom Ribarjem, ki je predsednik Vsejugoslovskega protifašističnega sveta, ustanovljenega pred enim letom v Bihacu.

Volitev so se smeli udeležiti vsi moški in ženske, ki so stari čez 17 let. Te pravice se je poslužilo 80% vseh tistih, ki so smeli voliti, pravi dalje poročilo iz Švice.

Prvega narodnega kongresa se je udeležilo 572 poslancev in delegatov. Dvajset oseb se je izvolilo v odbor Slovenske ljudske osvoboditve, 40 pa jih je bilo določenih za delegate, ki naj zastopajo Slovenijo v Vsejugoslovskega protifašističnem svetu.

OSVOBODILNA FRONTA SODI

Oktober meseca je dobila veliko moč OF, ki je "v imenu naroda" izvršila pravni proces proti nekaterim slovenskim možem, obtoženim "veleizdajalstva". Pozneje bomo zvedeli, v koliko so bili obtoženi krivi in v koliko nedolžni. Poročilo, objavljeno v Čikagu pravi takole:

V osvobojenem delu Slovenije je Ljudska osvobodilna vojska prišla tudi 22 "izdajalcev", izmed katerih je 17 bilo obsojenih na smrt radi zločina sodelovanja z osiščem. To se je zgodilo na slovenskem ljudskem sodišču (najbrž v Novem mestu), kjer je središče sloven-

skega protifašističnega sveta. Drugi so bili obsojeni v dosmrtno ječo, eden pa radi pomanjkljivih dokazov izpuščen.

Sodili so jih baje dobro znani sodniki, ki veljajo za večake v pravu in uživajo veliko spoštovanje med ljudstvom. Vsak obtoženec je imel svojega odvetnika za zagovornika.

Med obsojenimi sta bila tudi Rudolf Marinčič, fašistom naklonjen policijski komisar v Ljubljani in Fran Malovrh, ki je izdal na stotine Ljubljancem laškimi oblastem, da so jih v procesu aretacij ubili, ali zaprli kot talce in postrelili, ali pa poslali v koncentracijska taborišča v Italijo. Oba sta priznala krivdo. Neki drugi obtoženec je izvršil samomor takoj po obsodbi.

Jetniki so bili obtoženi, da so ovdili na tisoče slovenskih rodoljubov, ki so se bojevali proti laški zasedbeni vojski okoli Ljubljane ter pomagali Lahom loviti in pobijati tiste bojevnike.

ZOPET ŽUPAN V ČIKAGU bo Slovenec FRANC LAUŠE, ponovno izvoljen 2. nov. Dobil je 71% vseh oddanih glasov in je imel večino v vseh volilnih okrajih z edino izjemo v enem "črnem" okraju (Zamorci).

HOTEL IN RESTAVRACIJA "PACIFICO"

ANTON BOJANOVIĆ

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8788.
Blizu Retira! V centru mesta!

VSA STAVBENA DELA Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje

Luis Daneu

PERU 832 U. T. 34 - 3405

KROJAČNICA Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31
Bs. Aires. — U. T. 50-0277.
Villa Devoto

TIENDA "LA PALMA"

Vse potrebno za perilo in razne potrebščine za moške, ženske in otroke.

Ne bo Vam žal, če se oglasite.

JOSIP BOŽIČ

GÜIFRA 1462 PIÑEYRO

Viedma, 17. XII. 1943.

Častiti gospod Janez!

Bliža se Božič. Želim vam in rojakom vesele božične praznike in vseh milosti polno novo leto.

Tu delam duhovne vaje. V nedeljo se končajo. Ker je bil čas določen za dneve od 12. do 18. dec., se mi ni mogoče oglasiti v Cinco Saltosu, Neuquenu in v Plaza Huincul.

Kaj hočem? Upam, da Vi ste vedno zdravi, in preobloženi z delom.

V oktobru, ko so dnevi že daljši, in je že tudi topleje, sem šel po tukajšnjih puščavah, obiskoval revne indijance in tiste, ki živijo v bližini njih. V 25 dneh sem imel 377 krstov in 10 porok. Vrnil sem se v Junín. Nato sem pa zopet napravil načrt, in sem šel po drugem kraju in to potovanje je trajalo 15 dni; bilo je 194 krstov. Porok ni bilo, vsled raznih ovir, ki se nako-pičijo, kadar bi bil res trenutek, ko pride duhovnik...

Koncem t. m. pride en duhovnik, ki mi ga pošljejo iz Bs. Airesa za 2 meseca, in bova delovala kjer je več ljudstva.

Imeli smo pred tednom zelo veliko vročino, je prišlo v Junínu do 39°. Tu v Viedmi je te dni prav prijetno, da nas ne

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

muči preveč vročina. Tudi v Bahía B. mi ne bo mogoče ostati.

Upam, da ste dobili denar, ki sem Vam poslal za eno naročnino Slov. lista za v Zapalo. Ludovik Pernišek

Reka - Fiume, gran puerto adriático en el suelo yugoslavo, fué ya reeptidas veces blanco de bombardeos aliados. En el fondo se ven sierras de Istria, que respaldan los lugares de veraneo: Opatía (Abazia), Ica y Lovrán, la parte más hermosa de la rivera adriática.

se imenuje med vernimi to leto, v katerem moramo posvetiti vso ljubezen temu, da pripravimo čim lepše evharistični kongres in pa da pripravimo tudi naša srca, da bo mogel v njih zavladati Gospod Jezus. ....
..Prvo dejanje naše priprave na ta kongres bo sveta birma 16 aprila. ....

O RAJSKA JED!

Resnično v sveti Hostiji prebivaš tukaj večni Bog, Beseda večna, zame si postal otrok, postal ubog. Tako si k nam prišel v vas, ubogi mi, ponižen ti. A solnčni žar presrečne nas ljubezni tvoje bogati.

Tu sveto Rešnje je Teló, ki čudežno nam vliva moč: od smrti nas zbudilo bo, ko naša bo velikanoč. Tu v hostiji nam sam pove Po zemeljskem trpljenju kje od smrti vstali božji Sin: tolažbo najde vsak trpin.

Tu se daruješ dan na dan zdravnik ti naš in naš jetnik, o Jezus, ki na sodni dan nam vsem pravičen boš sodnik. Naj rajska jed prešine me in že v življenju spremeni, da brez strahu bom gledal te, ki uživam te v hostiji.

David Doktorič:

NA RAZDOBJU

Ponos si priklenil naš na prostornost, postavil si človeka v čas, ljubeče dal si mu razsodnost, naj usposoblja nas, da umno čas pa prostor merimo in hrepenceče si zaslužimo, iz njih stremeti k Tebi, Bog v [neskončnost.

Stojimo zopet na razdobju. Nazaj? — Prežalosten pogled! Naprej? — Kaj vidiš na obzorju? — Megla dobronam nam zastre razgled.

Ponosni duh moj, ukloni se, pred Večnim zdaj ponižaj se! Izroči v vsej zaupnosti njegovi sveti se Previdnosti!

Sveti nad vse sveti! Ti Dobrota si! Milostno poglej na nas, če, golota mi, črvi zdaj pohlevni, Tebe nadlegujemo. Ne zavрни, Silni, nas! Res v zaslugah smo prav revni, A če našo Ti podpreš slabost, srčno vliješ nam krepost, V Tebi vse premoremo. — Če smo v starem letu Te žalili, Močni, našo voljo Ti prekuj, da v bodoče Tebi bi še bolj služili: Ti očisti nas, Ti razsvetli nas, srca uporna nam preoblikuj!

Ti pa, v Solnce vsa odeta, ki Sin Tvoj, Presveta, naše spono je razbil, silo vso, Ti veličastna, svojega srca bogastva, nad ta svet povezni, da bo žarek spet ljubezni trda srca razveselil in med narodi, med brati bo prenehal vsak prepir, v novem letu po vsem svetu pa po Tebi, zlata Mati, zasijalo bo veselje spet in mir.

MATAJEV MATIJA
RADO MURNIK

(Nadaljevnje)

2.

Zaljubljeni gost.

“Bog daj —!” je zaklical dolgi Matjajev Matija na pragu, druga polovica prijaznega pozdrava pa mu je obtičala v goltancu. Pri vratih se je na oboju hudo zadei ob čelo; klobuk mu je padel raz glavo in odeta suknja mu je spolznila z rame na tla. Začuden je vzdignil oglato, rdečelaslo glavo in namrdnil obraz, koder je bilo že zaoranih nekaj preranih naborov okoli širokih ust in krotkih, modrih oči. Mačka je prestrašil nenadni pogrom tako, da je neutegoma planil izpod mize in jo skokoma ubral iz nevarne sobe.

“Dober dan, Matija!” mu je odzdravila Anka, ki izprva ni vedela, ali naj bi se smejala ponesrečenemu nastopu, ali naj bi pomilovala prihajalca. “Ali ste se kaj hudo udarili?” je vprašala sočutno. “Ali vas hudo boli?”

“Tega se ni treba bati!” jo je miril Matija, se malce pobožal po nizkem čelu in se pripognil po kamižolo. “Prav nič me ne boli!”

“Mislila sem, da ste si razčesnili glavo!” je dejala in mu pobrala klobuk.

“He, he, kaj še!” se je samozavestno smehljajal gost in si pogladil viseče brke. “Moja glava je prav tako cela in zdrava, kakor je bila prej zunaj na cesti in doma. To naj te nič ne skrbi! Tebanoveci imamo kaj trde buče. Verjameš?”

“Verjamem, verjamem!”

“Trde buče imamo, posebno pa jaz, he he!” se je pohvalil, se zamišljeno prijel za potlačeni debeli nos in ogledaval irtó nad vrati. “Pač pa skrbi mene, če vam nisem jaz kaj poškodoval vašega zidu ali ga kaj okrušil ali celo premaknil! Presneto bi mi bilo žal!”

“Nobene razpoke ni videti”, je rekla Anka, ki se ji je neprenehoma ponujal smeh.

“No, potem je pa vse dobro!” je dejal zadovoljno. “Da le ni nobene razpokline! Tvoj oča so vedeli najti dobrega zidarja, pametnega in poštenega, kakor vidim.”

Počasi se je okrenil od vrat in kolo-vratil proti mizi, kjer je prej sedel be-rač Andraž. Vsak gibljaj je ovajal nerodno moč. Težko je prestavljal dolga, dolga gibala v irhastih hlačah, podvezanih pod koleno. Previdno je gledal na desno, gledal na levo in tiščal kitnate roke ob kladasti trup, da se ne bi zopet kje kaj zadel in da ne bi česa prekucnil ali celo razdrobil. Ob odpetem telovniku, okrašenem z debeimi gumbi, mu je bingljala jeklena verižica in cela reč drobnih obeskov, kakor: ključek, konjska glavica, podkevca, zvonec, tolar, čekan, samokres, piščalka.

“Močni ste res, Matija, posebno trdni ste pa v glavi”, se mu je smejala Anka.

“Res je taka!” je zagotavljajal ponosno, odrinil klop od mize in sedel. “Veseli me, da me hvališ, Anka! Trkal bi se lahko z vsakim kozlom! Pa kaj pravim s kozlom! Z največjim bikom bi se šel trkat vsak dan za stavo ali pa tudi samo za čast! Pa rajši mirujem, ker se mi smili uboga žival. Vsak ima svojo glavo najrajši celo, tudi najhujši bik! Zakaj bi mu zadajal bolečine ali morebiti še celo pogin? Tak nisem.”

“Usmiljenega srca ste, Matija, to je lepo!”

“Lepo je to, lepo in pametno, vse

skupaj,” je pokimal modro in se zamišljeno prijel za nos. “In veseli me, da sem tebi tako všeč!”

“Kaj naj vam pa prinesem?” je vprašala, stopivši k omari.

“Polič najboljšega!” je velel moško in jo gledal, gledal. Po godu mu je bila ta jedrena, gibka postava, ta ljubka porredna glavica. Zaljubljeni pogeldi so mu polzeli od njenega glavnika do čevljev. Ko se je zasukala in vzpela po kletni ključ, je lahko zavihralo njeno modrikasto krilo in beli perdpasnik; ko je stopala po sobi, se je previjala v pasu in zibala v bokih. Vse to je neizrečeno ugajalo njenemu občudovalcu in še je zrl za njo proti vratom, ko je že odšla v klet.

“Ni napačna!” si je mislil. “Prav povšeči mi je, jaz pa menda njej! Ali me ne hvali, kadar le more? Ali ni to dobro znamenje?”

Čudovito prijetno ga je grelo okoli srea. Zadovoljnost mu je dvignila gore-njo ustno, da so se mu videli korenjaški okajeni zobje, mu dvignila in razpela nosnici, ožila oči in mu presmešno nagubala ves obraz.

Ko ma je Anka prinesla polič vina pa kozarec na mizo in videla njegove izpremenjene poteze, je mislila, da se mu hoče kihnuti; zatorej mu je želela prijazno: “Bog pomagaj!”

“A — saj ne bo nič, prijateljica!” se je široko muzal Matija. “Ne bom kihnil, ne!”

Domnevala je, da ga boli bunka na čelu in da on le zatajuje hude bolečine, ker se drži tako čudno.

“Veš, moj obraz ni kar si bodi!” se je imenitil Matija. “Kadar sem prav zidane volje, se pa držim, kakor bi moral zdajzdaj kihnuti. To je zmotilo že marsikoga, he he! Zavoljo tega sem doživel že tudi dokaj sitnosti. Nekateri zarobljeni cepci so celo mislili, da se jim pačim nalašč! I — saj sem bil že tukaj, ali ti nisem še nikoli nič povedal o tem?”

“Še nikdar ne”, je odgovorila kar najresneje. “Dobro se mi zdi, da ste tako veseli pri nas.”

Prijel je polič v oglate, dolge prste z močnimi nohtovi in natočil kozarec. “Na, ne pojdeš pit?” Porinil je čašo pred nji.

“Čakajte, tako ne moreva trkati”, mu je odvrnila in se obrnila po drug kozarec. Nalil ji je in trčila sta.

“Bog ti daj zdravje in pravo pamet!” ji je napil dobrodušni Matija.

“Tudi vam tako”, se mu je odzvala Anka.

On je izpraznil kupico do dna, ona pa je komaj srebnila iz svoje, vzela šivanje in sedla k drugemu oknu. Njegove oči so se ardoستno pasle na njenem prijaznem obličju, da mu je lezlo vedno bolj narazen, vedno bolj na kih. Kako sladko se je znala smejati in pogledovati človeka! Jokal in smejal bi se obenem! Čudovito milo mu je bilo pri sre-u.

Ker mu zazdaj ni hotela priti nobena modra več na misel, je nekoliko pogledal skozi okno, kakor bi iskal tam zunaj zabavnemu pogovoru pripravnega predmeta. Ob jelševju in vrbovju je z mlinskoga jezu šumel openjen potok preko proda in skal ter hitel mimo pisane-ga vrtiča po soteski, zagoženi med str-movitima hriboma, iz sence proti jugu, proti ozki planoti, blesteči v jasnem, toda krotkem solnčnem svitu. Lahno so nihale bujne vrtnice ob ograji in se gledale v srebrnih valih, kjer so se tuintam zabliskavale zlate iskre in sevale biserne pene. Ob levem bregu je belela praš-

V ROSARIJU od 1—6 febr. V TUCUMANU bo maša 8 febr. pri Salezijancih (Chacabuco). Tamkaj živi naš rojak Dr. Pedro Serdoč. V CATAMARKI bo maša 10. febr. v stolnici. V CORDOBO pride 12. febr. in ostane tam do 18 febr. Tam bo sv. maša med 8 in 9 uro v cerkvi La Merced 13., 14. in 15. februarja. Na cesta prav pod zelenim obronkom in skoraj izginjala z ostrimi movinkom, za dolnjim skalnim zidom. Od vode, od onkrajnjega volhkega mahovja in smrečja je udarjala hladilna vlaga.

“Ali ste bili kaj v Zaplani?” je pričela zopet Anka.

“E — kaj bi — z nerok mi je, predaleč”, je odgovarjal Matija nekako nerad. “Sploh me mika le malokam z doma. Slaba pota imamo okoli Telebanovega, komaj vozimo drva po njih. V Zaplano me pa ne bo izlepa ve, hm!”

“Zakaj pa ne? Ali ni lepo tam in prijazno?”

“Je že, ampak Zaplanci so malopridni, vsi, posebno pa fantje in dekleta!” se je pritoževal Matija. “Dražijo me, kadar me le morejo. Nagajajo mi, da sem tako neumen, da bi se smilil sam sebi, če bi bil količkaj pameten!”

“To je pa res narobe, Matija!”

“Hudo narobe in krivično tudi! Ko sem bil o svetem Juriju tam, so mi zabavljali kar na lepem in me dolžili, da imam uro iz repe! Kaj praviš ti k temu? Uro iz repe!”

“Kdo bi si bil mislil, da so Zaplanci taki!”

“Taki so, taki in tako čeljustajo in me obirajo! Tako nespametno čenčajo, njim se pa to zdi še celo imenitno in Bog ve kako lepo!”

Matija je segel v telovnikov žep, izvlekel svojo debelo uro in potrkal z njo po mizi.

“Le poglej, Anka! Zlata ni, srebrna ni, ampak iz repe tudi ne, kaj bi se lagal! Vidiš Anka, ali je to repa, kaj? Ni to prava ura?”

“Kajpa, Matija, prava ura! Saj bi vam verjela, čeprav mi je ne bi kazali.”

“Veseli me, da tako trdno zaupaš svojim besedam! Tudi tebi je povšeči, kaj neda?”

“Prav lepa urica je, res!”

“Malo takih! Iz najboljšega železa je! Pa tudi ne gre zmeraj kar tako v en dan! Včasih se tudi ustavi! Kadar sem jaz, njen gospodar, pri miru, počiva tudi ona, he he! Kadar se pa jaz premikam, gre tudi ona! Prav malo jo potreseš ali krenem, pa začne tikatakati na vse kriplje, he he! Takole mi je pokorna. Ej, in kako je šele močn! Ore he bi lahko tolkel z njo, pa ji ne bi škodovalo prav nič! Verjameš, he he? Taka je moja ura, vidiš? Take ure nima vsak butec! Kaj se smeješ, he he!”

Previdno je spravil svoj dragoceni zaklad in se zopet držal na kih. Anka se mu je smejala, da so ji podrtavali obramki.

“Vesela in pametna dečla si”, je nadaljeval po kratkem prenehljaju. “Veselo srce — pol zdravja! Vselej sem dobre volje, kadar te vidim, he he! Zaplanke pa niso take — čemerne in puste so vse! In samo pikažo me in obirajo in me devljejo v nič!”

“Zakaj se jim pa vendar daste?”

“E — za malo se mi že zdi, kadar mi skuhamo kakšno prav žaltavo! Pa — saj me ne boli nič, he he! Upira se mi,

je preselil svoj sedež. Opozarjamo rojake, da se v zadevi pisem obrnejo na naslov: Victoria 2060.

da bi jim odgovarjal. Saj vse skupaj ni ne v peto ne v šesto! Naj se malo polazejo pa počvekajo in me obirajo za kratek čas!”

“Oh, prav imate, Matija! Nič ne marajte! Le modri bodite!”

“Na Telebanovem smo vsi tako modri”, se je veličal in se preudarno prijel za debeli nos. “Menda le zato nam je svet tako grdo nevoščljiv in se tako zarobljeno norčuje z nami. V Zaplani me izdelava in zbeda posebno rada tista stara punčara, ki tako prekasto gleda, tista kačepična Jera Kisovajeva!”

“Kaj vam je pa vendar storila žalega?”

“Venomer trobuza, da ne bi vzela ona mene, in če bi imel zlat nos pa srebrna nšesa! Ošabnica taka, prešerna! Kakor bi se ji bil kdaj ponujal!”

“Pa je res onegava!”

“Iz jeze klepeta tako, iz same jeze, ker ji pravim: teta! To ji je hudo čez voljo, frfri neumni. Oh, Jere ne maraj dosti in malo ne, nak, nak, te ogavnate babele ne maraj, jaz že ne, jaz, Matajev Matija! In če bi imela poln predpasnik zlata, ne! In če bi me posilila na kolenih, ne in ne! Za ne vem kaj ne! — Kajpada, Anka, ti si ves drugačen dekleč...”

Spodil je muhe iz kozarca, si natočil in izpil. Nato jo je vprašal počasi: “Kaj pa, Anka ali bi se kaj rada omožila?”

“Oh se mi že nič ne mudi”, je odgovarjala malomarno.

“Prihodnji predpust, no, kaj?”

“Da te vendar, kaj mi boste nagajali!”

“O pustu so zrele neveste, o postu pa preste!” je modroval Matija in poizkušal namežikavati dekletu, ki je pa gledalo le na šivanje.

“Ne znate slabo, Matija!”

“Vidiš, Anka, jaz bi se precej oženil, primaruha!” je viknil naenkrat. “Dvajset let bo že tega, kar sem bil pri naboru, pa še nimam nobene žene! Kaj?”

“To je pa res nerodno.”

“Pa še hudo nerodno je! Človek brez žene, hiša brez stene.”

“Ste pač preizbirčni, da še vedno samujete?”

“Kočljiv sem res nekoliko, vsake ne bi maral. Prebogate nočem. Kdor denarje priženi, svojo voljo zaženi. Nevesta bogata je rada rogata!”

“I, kje ste se pa že naučili takih, Matija?”

“Od Andraža Hudopiska, saj ga menda poznate? Ta gorjačar ve več kakor devet starih dohtarjev. Taka je le... Revica pa tudi nočem. Aampak...”

Sklonil je glavo in sramežljivo pogledal predse. Ona ga je motrila skrivoma in se smehljala.

“Lepo je na Telebanovem, Anka!” je izpregovoril zopet in dvignil glavo. “Čisto v hribih smo, popolnoma sami zase! Hišico imam čedno, pa vrt, pa kravo in malo gozda pa njive tudi. Krompirja je zmeraj na Matajevini, dobrega krompirja toliko, da bi ga lahko dajal še na posodo! Enkrat jem gorkega, drugikrat mrzlega, danes v oblicah, jutri okisane, vsak dan drugače. Pa tudi ajdovih žgancev ne pogrešam pa dobrega sira. In brinovec imam tudi doma, brinovec dosti! Kuham si ga pa sam, kakor so me naučili moj rajni oča, Bog jim daj dobro!”

“Potemtakem se imate res kaj dobro,

SLOVENSKO ZBOROVANJE se je vršilo nekje na naših tleh 4. jan. Sklicali so ga ‘slovenski kulturni aktivisti’: Predsednik OF Josip Vidmar (pisatelj in profesor), tajnik Edvard Kocbek (profesor in pisatelj), predsed. OF za Primorsko Franc Bevk, prof. Franc Vitter, profesor Matej-Bor Pavšič, pisatelj Maks Juderg, ravnatelj opere Samovič in kipar Maks Pirnat. Vdeležilo se je tega kongresa 70 kulturnih delavcev pod vodstvom vojaškega poveljstva OF, ki ga tvorijo generalmajor Franc Rosman, Boris Kidrič in predstavnika angleške in ameriške vojaške misije

Matija! Na prebitek imate vsega najboljšega!”

“Oh, Anka, večsi sem tako lepo sit. Kadar se naveličam dela, grem pa spat. Tako živim prav zložno, čast in hvala Bogu! Oča so zapustili malodane vse meni, no, moji starejši sestri špeli pa vendar tudi nekaj. Saj špeluza tudi ni potrebovala toliko. Vzela je ljubljanskega škriča, še ne poznam ga ne; vem le toliko, da se piše za Krajana in da prodaja kramo v Ljubljani.”

“Pri vojakih pa niste bili nič?”

“Nisem bil, ne. Pri naboru sem pač bil takrat v Zaplani. Največji in tudi najlepši šopek sem imel jaz. Mataj — mi je dejal soldaški dohtar — tako lepo ploščate podplate ima le malokdo kakor ti! Škoda bi bila tako redkega fanta, je dejal, če bi ga ustrelili na vojski, ali če bi se mu pripetila kje drugod kakšna nesreča. Bati se je tudi, je dejal, da ti s svojima težkima nogama ne bi pohodil tovarišev vstrice sebe. Le kar izgubi se mi domov! Tako je govoril učeni dedec, on je že vedel, zakaj. Pa me res niso vzeli, vidiš!”

“Le Boga zahvali dvakrat in trikrat, da te niso potrdili! Pri vojakih, pravijo, ni nič dobrega.”

“Kar nas je Telebanovec, še ni bil nobeden soldat. Nerad bi delal jaz izjemo in zgago! Zato pa ni treba misliti, da smo zanikarni. Jaz, Matajev Matija, bil še nikdar bolan. O Svetih Treh kraljih, ko je najbolj mrz, ti hodim razoglav in golorok okoli doma, pa še nahoda ne dobim! Danes sem se pogledal sem tako zdrav, kakor mlad kozel, ki ni v ogledalu; videl sem, da sem tako lepo rdeč, kakor bi imel šen, pa ga nimam, o ne, ni treba misliti! Toda, več... Ena je: fantovanja sem sit! Predolgčas mi je na Matajevini. Oča in mati sta mi umrla oba. Sam sem na očevini...”

Zopet je pogledal sramežljivo predse in sopihal, kakor bi prenašal farni zvon. Kuhala ga je čudna vročina in nekaj ga je davilo v goltaneu. Pripravljal se je na odločilni naval.

“Zdajle ni nikogar tukaj”, je preudarjal. “Zdajle je pravi čas! Bog ve, kdaj bova spet takole sama? Matija, Matija, korajža velja! Kar povej ji, kaj te žuli, pa bo!”

Nalil si ga je kozarec in izpil, da bi se ohrabil.

“Nimam dekleta”, je sprožil naposled. “Nimam... nimam še nobenega. Hm, kaj bi hvalil sam sebe? Dobra jed se sama ponuja!”

“Anka!” je zaklical v veži starikav moški glas.

“Tako pridem, ata!” se je odzvala in odhitela.

“Zala dečla, res, prav zala”, je mrmljal Matija in se prijel za nos. “Da le stari dedec ne bi bil iztegnil jezika, pa bi zdajle ona že vedela, kako rad jo ima Matija in kakšna sreča jo čaka na Matajevini!”

(Nadaljevanje)

Krščanska socijalna načela

KRŠČANSKO ŽIVLJENJE JE TEMELJ DRUŽABNEGA REDA

Cerkev se ne zadovolji s tem, da kaže, kako bi se našla pot ozdravljenja, ampak tudi sama nudi pomožna sredstva. Vsa je namreč v tem, da bi ljudi navajala k svojim načelom in k svojemu nauku ter jih vzgojila. Prizadeva si, da bi s pomočjo škofov in duhovnikov kolikor, možno na široko napeljala prezdravljen studenec svojega nauka. Končno se trudi, da bi prodrla v duše in vagnila volje, da bi se pustile voditi in vladati po načelih božjih zapovedi. In uprav v tem oziru, ki je prvi in zelo velikega pomena, ker tiči v njem največ koristi in prav za prav vsa stvar v njem obstoji, cerkev edina največ premore. Sredstva namreč, s katerimi ona razgiba duše, so ji bila prav iz tega vzroka izročena od Jezusa Kristusa, ter imajo od Boga vcepljeno moč. Tovrstna sredstva so edina, ki morejo primerno doseči notranje srčne gube in človeka privedi do tega, da se pokori dolžnosti, da kroti strasti poželjivega duha, da ljubi z izredno in najvišjo ljubeznijo Boga in bližnjega in da srčno premaga vse, kar ovira pot čednosti.

Dovolj je, če si v tem oziru v mislih nekoliko predočimo zglede prednikov. Spominjamo samo na dejstva in dogodke, o katerih nihče ne more dvomiti: da je bila namreč državna skupnost ljudi popolnoma prenovljena s krščanskimi načeli. S to močjo prenavljanja je bil človeški rod dvignjen k boljšemu stanju, da, nazaj priveden od propasti k življenju in povzdignjen k toliki popolnosti, kakor je ni bilo prej, niti je ne bo večje v vseh sledečih dobah. Jezus Kristus je pričetek vseh teh blagodar in tudi njihov cilj, kakor so od njega izšli, tako se tudi vsi k njemu vračajo. Ko je namreč človeški rod po luči evangelija spoznal veliko skrivnost učlovečenja Besede in odrešenja, je življenje Jezusa Kristusa, Boga in človeka, prešinilo države in vse poučilo v veri, o zapovedih in ljubezni. Zato more človeško družbo ozdraviti edinole povratek h krščanskemu življenju in h krščanskim načelom, če sploh namerava ozdraveti. Rušičim se družbam se namreč najpravišnje naroča, da se morajo vrniti k svojim virom, če se hočejo popraviti. To je namreč popolnost vseh združenj, da delajo na to in to tudi dosežejo, radi česar so ustanovljene, tako da socialno gibanje in delovanje rodi isti vzrok, ki je povzročil družbo. Zato pomeni odvrnitev od cilja pogubo, povratek k cilju ozdravljenje. Le prerisnično namreč isto, kar trdimo o vsem državnem telesu, na enak način govorimo o onem razredu državljanov, ki se z delom preživljajo in katerih je zdaleka največja množica.

Na prvi pogled človeka osupne pogled na besede papeževe: Zato more človeško družbo ozdraviti edinole povratek h krščanskemu življenju in h krščanskim načelom, če sploh namerja ozdraveti. Nehote človeka spominjajo te besede na kako staro pridigo, ki nima nobene stika z življenjem, kakoršno v resnici je. Toda to je le na prvi pogled. Če to vprašanje globlje preotri-

mo, tedaj vidimo, da je ta resnica silno važna, morda najvažnejša od vseh, kar se jih je kdaj izreklo o socialnem vprašanju.

Če bi človek verjel hvalisanju, ki ga doživlja in prejema moderna kultura vsepovsod, bi moral dandanes vzklikniti: Vrhunec je dosežen! Toda ta vrhunec ima dve strani, ena je lepo obraščena z gozdom in zelenjem, druga stran pa je strma skala brez poti, ki pa kljub temu vodi v prepad. Res je tehnika napredovala do take višine, kakor še nikdar doslej, narasla je človeška pridnost in delavnost, tako da vse toži nad prehudim in pretežkim delom. Toda obenem s to tehniko, pridnostjo in delavnostjo je narasla tudi lakomnost, uživanjaželjnost itd., z eno besedo materialistično naziranje v polnem in vsakem pomenu besede. Komu koristi napredek tehnike? Stroji bi po svoji naravi imeli človeku delo olajšati in povečati splošno blagostanje. Toda, če pogledamo v življenje, vidimo, da je ostalo delo trdo in dolgotrajno in splošno blagostanje se ne le ni povečalo, ampak nasprotno celo zelo poslabšalo. Tega niso krivi stroji in napredek tehnike, ampak pojemanje krščanskega življenja in pa ker krščanska načela, kakor jih oznanja evangelij, uprav pri vodilnih gospodarskih krogih nimajo več nobene veljave. Tako, kakor poudarja papež.

Po pravici pravi znani Förster, "da se lahko zgodi, da kaka doba zelo napreduje v spoznanju resnice, toda istočasno lahko zelo nazaduje v hotenju dobrega". Naša doba se v primeri s prejšnjimi hvali glede vedno večjega spoznanja naravnih sil, toda pozabila je na glavno in najvažnejše, na vprašanje, ali je napredovalo ali pa morda nazadovalo tudi gospostvo človekovo nad nraavnimi silami v njegovi notranjosti. Kljub vedno bolj napredujoči znanosti je nastala vedno večajoča se nevednost o dobrem in zlu. Gotovo nič nimamo proti napredku znanosti, proti umski vzgoji, toda ona za kulturo še davno ne zadostuje. Poleg umske izobrazbe je potrebna tudi izobrazba, kultura srca, rahločutnost vesti, gospostvo nad strastmi. Kako bi pač bilo drugače mogoče? Če kdo zna pisati, še ni rečeno, da je njegova volja močna. Res je, da se je silno zmanjšalo število analfabetov na svetu, toda žalibog, da se je istočasno tudi zmanjšalo število lepih in plemenitih značajev. To ne znači napredek, ampak nazadovanje kulture. Najlepši dokaz, kako je prava in resnična kultura možna le v povratku h krščanskemu življenju in h krščanskim načelom, je uprav svetovna vojna. Ves napredek tehnike je služil le uničevanju ljudi in gospodarskih dobrin in prav tako bo služil tudi bodoči napredek istemu cilju, če se človeštvo ne zave pravočasno in ne povrne h krščanskim načelom. O pravi kulturi in resničnem napredku moremo govoriti le, če se istodobno dviga gospostvo človeka nad zunanji silami v naravi in notranji silami v človeku samem.

(Nadaljevanje)

MIHAJLOVIĆ IN TITO

Takole poroča v ameriškem velikem časopisu 1. nov. John A. Parris poročevalc U. P. kot strokovnjah za balkanske zadeve: Objavljamo dobesedno, z željo da ne razvnamemo nikakega sovraštva med rojaki, pač pa, da podamo kar najbolj objektivno sliko položaja:

New York, N. Y. — V Jugoslaviji vladajo take razmere, da resno ogrožajo kakoršna koli zavezniška podvzetja na Balkanu, razen če jih zavezniške vlade — Zedinjene države, Velika Britanija in Rusija — izravnavajo, preden napoči dan za invazijo.

V deželi, kjer vse vre in je vse zmedeno in kjer so Nemci tri leta mučili ljudstvo, je Srb proti Hrvat, stranka proti stranki. Neprijazni odnošaji med

partizanskimi silami osvobodilne ljudske armade generala Josipa "Tita" Brozoviča in patriotskimi četami generala Draže Mihajloviča, ki ga podpira jugoslovanska vlada, se tu in tam razvijajo v pravo civilno vojno, četudi se oba borita proti Nemcem.

TITO BI MORDA NASTOPII PROTI ZAVEZNIKOM

Partizanski informatorji, ki sem z njimi govoril v Londonu zadnji teden, so mi povedali, da se prav lahko zgodi, da bodo jugoslovanski topovi namerjeni proti ameriškim in britiškim vojakom, ki bi se izkrcali v Jugoslaviji, ako Zedinjene države in Velika Britanija ne bosta prej posredovali in končali ta notranji razdvoj.

"Osvobodilna ljudska armada zastopa v imenu jugoslovanskega ljudstva in ima njegovo podporo za seboj", je izjavil eden partizanskih informantov, "in ne maramo sedanje jugoslovanske vlade nazaj na svoji zemlji in naše ljudstvo ne bo sprejelo kot prijatelje kakršne koli zavezniške vojake, ki bi prišli pomagat Mihajloviču.

PRIPRAVLJENI BORITI SE PROTI DIKTATORJU

"Nov dan je napočil v Jugoslaviji in naše ljudstvo noče nazaj. To bi ne pomenilo drugega kakor diktatorstvo, in po vsem kar smo morali prestatati smo odločeni boriti se proti komur koli, ki bi nam hotel spraviti na vrat katere koli osebe, ki predstavljajo prejšnje ju-

“SLOVENSKA KRAJINA”

16. jan. se je vršil redni občni zbor našega društva.

Vdeležilo se ga je 31 članov, pač tisti, katerim je za društveno delo največ mari.

Najprej so podali poročila predsednik, tajnik, blagajnik, odbornik socijalnega odseka in nadzorni odbor.

Iz poročila smo razvideli, da ima društvo 128 članov, 70 moških in 49 ženskih. Samo 5 je zastalih s članarino, pa še tisti so se opravičili. V preteklem letu je izstopil 1 član, novih pa je bilo sprejetih 41, umrla sta 2 člana.

Prejetega je bilo na članarini in vpismini 1203.50 \$. Prireditve so prinesle 763.35 \$ in dale izdatka 361.55, tako da so pustile društvu 401.80 čistega dobička.

Podpor je bilo izplačanih 517, a je bilo od teh vrnjenih v dobro društva 86. Najemnine izplačane 240.— \$.

V banko je bilo naloženo v tem letu 1100.— \$ in je v banki naloženo 3449.13 \$. V društveni blagajni pa je bilo na ta dan 191.15 \$.

Občni zbor je izrazil priznanje za pozitivno in zvesto delo odboru, tako predsedniku Luisu Šeruga, ki je s svojo priljubljenostjo pridobil največ novih članov, kakor blagajniku, kateri je za društvo storil mnogo več kot je bila njegova blagajniška dolžnost in je s svojim ljubeznjivim in resnim načinom največ doprinesel, da so se razburjeni duhovi pomirili iz krize, ki je v društvu nastala lani.

Tudi tajnik in voditelj socijalnega odseka sta svoje delo lepo peljala.

S posebnim povdankom je bilo pokazano delo pevskega odseka, kateri je ob koncu leta dokazal kronano svoje delo s prelepim petjem, s katerim je postregel povečani pevski zbor za Božič.

Delovanje dramskega odseka je bilo sprva v krizi, a pozneje sta voditelj Kustec in režiser Preininger spet oživila delo in je bilo tako tudi kulturno delo oživljeno in upamo, da bomo v novem letu spet kaj lepega videli.

Nadalje je občni zbor sklenil, da se odpusti pristopnino tistim, kateri bi hoteli pristopiti v času do 1. marca. Zato se pozove vse rojake naj pristopijo k našemu društvu, če še niso člani.

Sledile so nato volitve, ki so se vršile v popolni harmoniji in je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednik Luis Šeruga, podpreds. Štefan Časar, blagajnik Štefan Ritoper, podblag. Štefan Črnko, tajnik Ivan Cipot, podtajnik Jožef Korpič. Soc. odsek Andrej Gamboc, Kolman Krajer in Jože Matus. Pevski ods. Franc Bojnec. Dram. ods. Martin Kustec, gospodar Jože Žlebič, revizer Leo Lah. Sodniki: Ludvik Fujs in Imre Ozvald.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

goslovanske vlade.”

Kaj delata ameriška in britiška vlada, da bi končali nesporazum med Mihajlovičem in Titom, ni javno znano v Londonu. Lahko pa rečemo, da so zavezniški vojaški krogi v Londonu v resnih skrbih vsled tega strankarskega boja in njegovega možnega vpliva na kakršna koli bodoča zavezniška podvzeta.

NEMCI PODPIHUJEJO RAZDOR IN NEEDINSTVO

Neprijateljstvo med partizanom in patriotom temelji predvsem na političnih razlikah. Teda tisti, ki so sledili razvoju razmer v Jugoslaviji odkar so to preplavili Nemci, menijo, da so Nemci prav

uspešno izrabljali eno politično stranko proti drugi in Srba proti Hrvat, ko so si prizadevali, da bi do skrajnosti oslabili ali preprečili vsako znatno pomoč, ki bi jo Jugoslovani lahko nudili zavezniškim invazijskim četam.

OROŽJE JE BILO POSLANO JUGOSLOVANOM

Pred dvema letoma je britiška vlada pripoznala Mihajloviča za voditelja jugoslovanskih odpornih sil in je poslala vojaške častnike v njegov stan za svetovalec in opazovalce. Britiško in ameriško orožje je dospelo do Mihajlovičevih čet. Rusi pa so neuradno pripoznali Tita za vodjo odpora in so poslali orožje

DUHOVNO ŽIVLJENJE LA VIDA ESPIRITUAL

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO
ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA
CONCESION 2560

NADZORNI ODBOR: Adalbert Preininger, Karl Sapač in Janez Hladnik.

Ob zaključku se je govorilo o potrebi, da se začne misliti na lasten društveni dom.

Določilo se je tudi, da daruje društvo za pomoč potresnim žrtvam v San Juanu 100.— \$ iz blagajne.

V novem odboru so se strnile najboljše delovne sile društva. Zato pričakujemo v novem letu lep napredek v “Slovenski Krajini”.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

Recreo “EUROPA”

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 740 - 589 — TIGRE — FCCA.

njegovim četam. Zavezniški oficirji se pa nahajajo tudi v Titovem taboru. Amerika in Anglija sta baje naročili Mihajloviču, naj ne nastopi in ne uporablja poslanega orožja prej, dokler zavezniška vojska ne dospe na Balkan, Rusi pa so baje na drugi strani naročili partizanom, naj se kar naprej bojujejo, ker s tem zadržujejo izbrane nemške čete, da ne morejo na rusko fronto.

Kar pa napravi zmešnjavo še večjo, je informacija, ki je precej zanesljiva, namreč da je Tito presneto malo naklonjen 20-letnemu kralju Petru. Petrov oče, kralj Aleksander, je menda svoj čas spodil Tita iz države zaradi njegovih političnih aktivnosti.